

ANUL X. — No. 6.

IUNIE 1929

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA
Recunoscută persoană morală prin legea din 1 Maiu 1923

SEDIUL „UNIUNEI”
PIAȚA C. A. ROSETTI, 7 / BUCUREȘTI I.
TELEFON 31347

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: PIATA C. A. ROSETTI, 7 — BUCUREȘTI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalți Președinți de Onoare:

M. S. REGELE GEORGE AL GRECIEI, A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU și GH. NEDICI

Președinte:

ANTONIU MOCSONYI

Vice - Președinți:

NICOLAE RACOTTA și VASILE V. ȘTEFAN

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii - Consilieri:

D-r I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, Prințul GEORGE V. BIBESCU, Prof. Dr. E. BOTEZAT, DINU I. C. BRĂTIANU, Dr. I. BEJAN, AL. G. BUZDUGAN, Prințul JEAN CALIMACHI GRIGORE P. CARP, Dr. E. COSTINESCU, General I. GÂRLEȘTEANU, Prof. ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, Prof. DIONISIE LINTIA (pentru Banat), Colonel A. MICU, General G. G. MANU, N. MÂNTU, Prof. Dr. N. METIANU, ISTRATE N. MICESCU, Dr. VALER NEGRILĂ (pentru Ardeal), DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, M. SC. PHERECHYDE, Dr. I. PHILIPOVICZ, GEORGE A. PLAGINO, NICOLAE SÄULESCU, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, Dr. L. SCUPIEVSCHI, Dr. O. STOICHITĂ, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprindând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la „REVISTA VÂNĂTORILOR”

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la „REVISTA VÂNĂTORILOR” de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru

Abonamentul la „REVISTA VÂNĂTORILOR” este obligatoriu pentru toți membrii „UNIUNEI”.

Statutele U. G. V. R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale
Corespondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărășite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

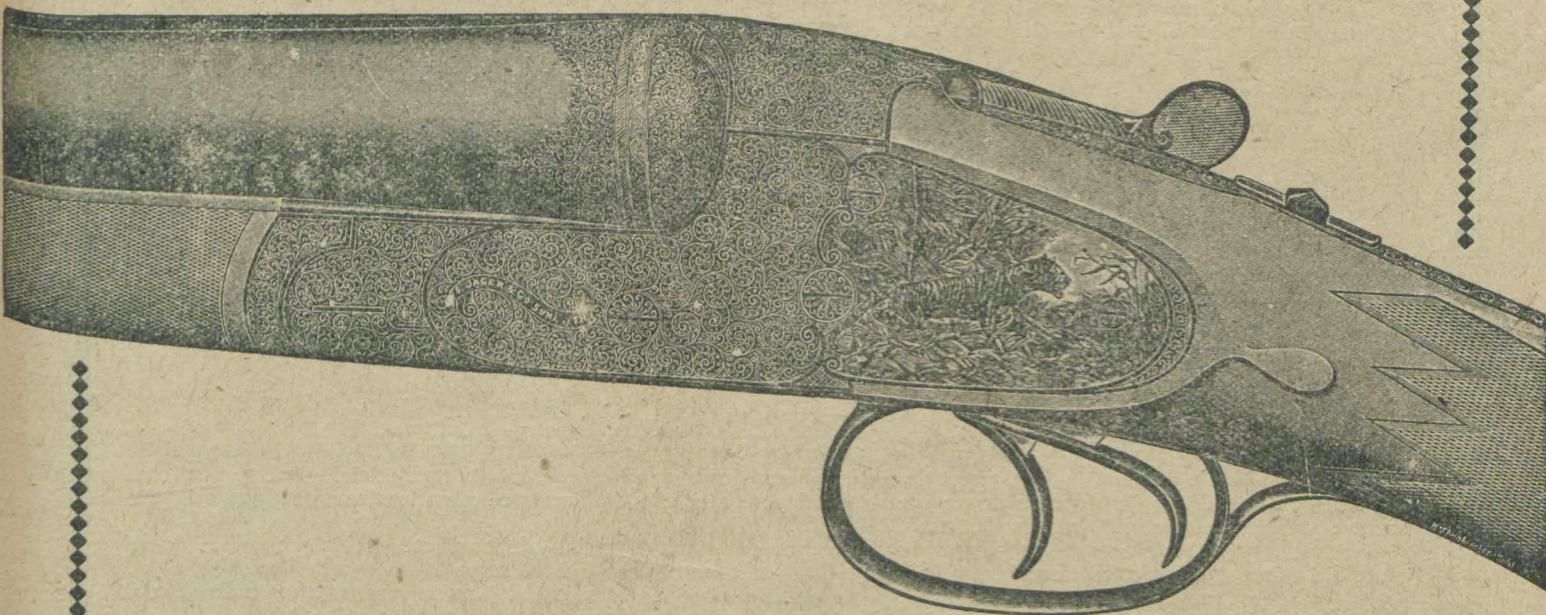
Orele de primire la Uniune: În toate zilele de lucru de la 3—7

SEDIUL: PIATA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI I.

TELEFON 313/47

ARMEE F. JAEGER & Co.

Sunt neîntrecute ca tir și soliditate, putând rivaliză în privința aceasta cu cele mai scumpe arme engleze

Toate armele fabricate de această casă pentru membrii „UNIUNEI” sunt cea mai elocventă reclamă, obținând fără excepție predicatele „excepțional” și „superior” la standurile oficiale de încercare din străinătate.

S P E C I A L I T Ä T I :

Zăvoarele „Simson-Jaeger” și „Vertical-Block” care rezistă celor mai formidabile presiuni * Armarea separată de glonț, patent Jaeger, pentru drillinguri * Ejectorul infailibil sistem Jaeger * Viza patent Jaeger, etc.

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se trimit membrilor „UNIUNEI” franco la cerere, adresată la sediul nostru.

Nu cumpărați niciodată o armă, înainte de a vizita expoziția Uniuniei

3 ARME

3 ARME

care nu trebuie să lipsească

din echipamentul dv. sunt:

Carabina Mannlicher-Schönauer

în calibrele 6,5 — 8,2 — 9 și 9,5 mm., precum și calibrele de mare viteză nou introduse:
7 × 62, 7 × 64 și 8 × 60 mm.

ARMA DE VÂNĂTOARE HAMMERLESS
cu țevi de schimb cal. 12 și 16

PISTOLUL AUTOMAT „STEYR“ CU ȚEAVĂ BASCULANTĂ
cal. 6,35 și 7,65 mm.

SUNT ARME DE CEA MAI MARE PRECISIE

ATÂT CA TIR, CÂT ȘI EXECUȚIE

Steyr-Werke A. G.

Wien I., Teinfaltstrasse 7.

Representată prin «Uniunea Generală a Vânătorilor din România»,—Catalog ilustrat contra marca postală necesară

Carabinele de vânătoare cu repetiție sistem „Mannlicher-Schönauer“, aparțin categoriei de arme de vânătoare cu închizător cilindric și mișcare rotatoare pentru deschidere, închidere și armare; zăvorirea se efectuează prin dispozitive așezate simetric în dosul capului mobil.

Magazinul este așezat în mod practic cu totul în pat; iar partea lui inferioară este închisă hermetic, făcând imposibilă intrarea prafului. El ocupă puțin loc și pe lângă o greutate redusă îi dă armei și un aspect elegant.

Mecanismul de ridicare rotativ, cu cartușele așezate concentric, în contrast cu sistemul la care cartușele sunt așezate pe 2 rânduri, în zigzag, exclude ori-ce strângere al cartușelor. Introducerea cartușelor în magazin se face cu ajutorul unui încărcător lamă.

Inchizătorul este foarte maniabil atât la deschidere cât și la închidere. Când el este închis, obturatorul se poate asigura în mod perfect. Demontarea și remontarea mecanismului de ridicare și al inchizătorului se poate efectua ușor, fără nici o unelță.

Carabina cu repetiție «Mannlicher-Schönauer», se fabrică în calibrele 6,7—8,2—9—9,5—7×62—7×64 și 8×60 mm.

Toate calibrele se disting prin calități balistice remarcabile.

Nouile arme hammerless „Steyr“ în calibrele, 12 și 16, posedă avantaje extraordinare, față de toate armele hammerless existente.

1. Toate piesele sunt fabricate din oțelurile speciale, renumite, styriene, produse în uzine proprii și toate armele sunt încercate pentru uzul pulberii fără fum.

2. Bascula nu are nici o deschizătură, etc., deci nu poate intra nici praf nici murdărie în interiorul ei.

3. Mecanismul este construit cât de simplu posibil, constând numai din patru părți: din piesa de armare, percutoar, arc și trăgacele exterioare.

4. Siguranța nu fixează numai trăgacele, ci și percuțoarele, împiedecându-le să scape din cauza unei izbiriri, sau căderi. Prin urmare, este exclusă o descărcare accidentală.

5. Armele se pot livra și cu 2 rânduri de țevi. Un rând cal. 12 și altul cal. 16, așa că vânătorul își poate transformă în câteva secunde, fără unelte, arma cal. 12 într'una cal. 16.

6. Trăgacele se pot regula ușor prin căte un șurub mic așezat lângă fiecare trăgaci, regulându-le după placul vânătorului să scape ușor, sau mai greu.

7. Ejectorul automat se poate pune afară din funcție, cu ajutorul unei mici chei.

PISTOLUL „STEYR“

este singurul pistol ca țeavă basculantă. Avantajele lui sunt:

1. **Siguranță absolută.** Prin bascularea țevii ne putem ușor convinge dacă pistolul este încărcat sau nu. Pistolul se poate deschide fără greutate și fără pericolul să fi rămas vre un cartuș în țeavă. Siguranța nu fixează trăgaciul, ca la cele mai multe sisteme de pistoale, cî cocoșul armei.

2. **Maniabilitatea.** Prin bascularea țevii putem vedea imediat interiorul mecanismului. Se poate introduce ori când numai căte un cartuș în cameră, ce permite folosirea armei în mai multe direcții, și anume:

a) ca pistol cu un singur foc, în cazul pierderii încărcătorului;

b) spre a trage numai un singur foc, punând încărcătorul la prima gradăție;

c) în sfârșit, ca armă cu repetiție, ca ori-ce pistol automat.

3. **Curățirea ușoară.** Fără a demonta pistolul, se poate ușor vedea mecanismul de dat foc cum și toate celelalte părți, a căror curățire este necesară după tragere.

4. **Toate piesele sunt interzincabile.** Ele se pot schimba fără cea mai mică greutate.

Pistolul „Steyr“ mai are multe avantajii, din care amintim: Forma elegantă—Greutatea mică—Precizia tirului—Rezistența incomparabilă—execuția fină.

NU CUMPĂRAȚI NICI O ARMĂ ÎNAINTE DE A VIZITA EXPOZIȚIA UNIUNEI

ATLAS-PETROL

SOCIÉTÉ EN NOM COLECTIF POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE DU PÉTROLE

EXPORTS EN TANCS ET EN CITERNES:

BENZINE

D'AVIATION, LÉGÈRE MOYENNE
ET LOURDE, WHITE-SPIRIT,
GAZ-OIL, PÉTROLE LAMPANT

HUILES MINÉRALES DISTILLÉES ET
RAFFINÉES, DE TOUTE VISCOSITÉ

RUE REGALĂ, 21. TÉL.: 26/53 et 14/90 BUCAREST ADR. TÉLÉGR.: «ATLASPETROLE»,
AGENCES: PLOEŞTI * CONSTANTA * GIURGIU

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunei

Fabrica română de cartușe de vânătoare-București

Aducem la cunoștința vânătorilor din întreaga țară, că mulțumită mașinilor noastre de înaltă precizie și personalului tehnic recrutat în străinătate dintre cei mai reputați specialiști, am izbutit să fabricăm cartușe de vânătoare care dau rezultate uimitoare din toate punctele de vedere.

Orice vânător dornic a ucide vânătul în care trage și nu a-l răni, orice vânător care vrea să-și stabilească reputația de bun trăgător să nu mai tragă decât cartușele marca 2 stele și 3 stele, încărcate după ultimele cerințe ale balisticiei moderne cu pulbere fără fum și materialul cel mai bun existent.

Aceste cartușe se pot găsi de acuma la sediul Fabricii, București Șoseaua Ștefan cel Mare Nr. 45. În provincie se vor găsi de vânzare în două trei săptămâni, în toate capitalele de județ.

AVIZ IMPORTANT. Atragem atenția vânătorilor asupra unui fapt, căruia până acum mulți, foarte mulți nu i-au dat nici o atenție.

Este anume de importanță decisivă pentru tirul unui vânător, ca acesta să tragă la toate vânătorile și întotdeauna cu cartușe încărcate în așa fel, ca toate mărimele de alice, fie de prepelite, sau de becaține, fie de sitari, sau de potârnichi, fie de rațe, sau de epuri, fie de vulpi, sau de lupi, să scoare la țintă cu aceeași viteză nevariabilă. Numai atunci va putea dobândi vânătorul acea siguranță, care-l face ca în mai puțin de o clipă să decidă — în mod reflex dar cu atât mai precis — asupra măsurii cu care trebuie să ochiască înaintea, dedesubtul sau deasupra vânătului aflat în mișcare.

Ori, această viteză egală a alicelor de toate mărimele menită a face posibil vânătorului un tir regulat, nu se poate obține decât variind la fiecare mărime de alice dozajul pulberii și schimbând în acelaș timp și cantumul de alice. Dar măsura exactă a acestor va-

riătuni atât de necesare nu s-a putut stabili decât prin încercări îndelungate și laborioase pe Stand-uri, prevăzute cu utilaj modern electric și de înaltă precizie.

Aplicarea acestui principiu fundamental al dozajelor variate, pentru obținerea de viteze egale la orice mărime de alice fără a se schimba smuciturile (recul-ul) care rămân invariabile, nu se poate face decât cunoșcând cheia acestor măsuri variate și încărcând cartușele cu mașină moderne cum le posedă Fabrica noastră.

Trageți cătiva timp cu cartușele fabricate de noi și veți constata o ameliorare a tirului d-v., vă vedea dispărând acele șovăiri în momentul apăsării pe trăgaciu, șovăiri care provoacă întotdeauna scăparea sau rănirea vânătului în care trageți.

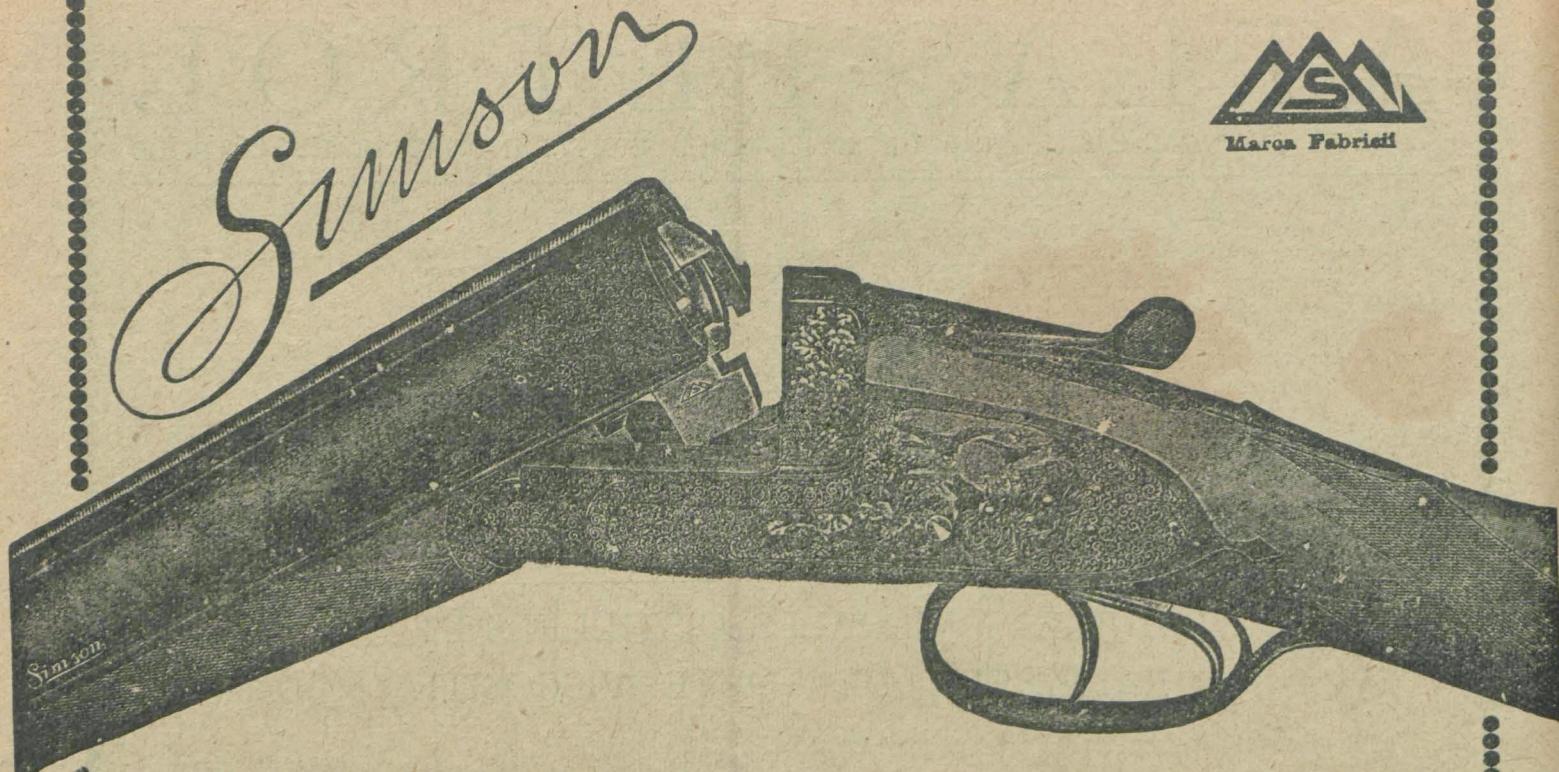
A trage cu cartușe proaste însemnează: 1. A vă distrugă reputația de bun trăgător și deci de vânător, 2. a transforma plăcerea vânătoarei în permanentă enervare și supărare, 3. a răni un mare număr de vânători moare în chinuri, pierdut pentru d-v.

Evități aceste neajunsuri trăgând numai cartușele:

FABRICII ROMÂNE DE CARTUȘE DE VÂNATOARE

Marca Fabricii

ARMELE SALE CU ALICE, DRILLINGURI,
ARME PENTRU TIR DE PORUMBEI,
ARME CU DOUĂ ȚEVI, SISTEM BOCK,

Armele pentru tir de porumbei „SIMSON” sunt purtate de către mulți trăgători internaționali de profesie renumiți, și succese de primul rang se obțin mereu cu ele.

Sunt fabricate renumite, de cea mai mare precizie și cu un tir neîntrecut.

Carabina de precizie „SIMSON”

Armă de calibrul mic cal. 6 și 9 mm., care se poate furniza cu țevi ghintuite, în zece modele diferite. Tir precis până la 100 m., și de aceea foarte potrivită ca armă de exercițiu, pentru împușcarea răpitoarelor mici, cu blană, pentru împușcarea de cioci, de păsări aquatice, etc.

Revolverul automat „SIMSON”

CALIBRU 6.35

Formă plată, având cel mai mic număr imaginabil de piese componente, carl se pot demonta ușor, fără instrumente speciale. Precizia balistică mare, funcționare absolut sigură.

Fabricile de arme SIMSON & Co. Suhl (Germania)

Armele „SIMSON” se procură prin „UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA”

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

DREPTUL OMULUI DE A VÂNA

de Prof. Dragoș Navrea, Inspector de Vânătoare, Brașov

VORBIND despre dreptul de a vână, nu mă gândesc numai decât la articolele legii, cărora trebuie să ne conformăm pentru a putea vână. Sunt departe de a mă mărgini la acestea, mă gândesc mai mult la acele momente, cari îndreptățesc pe om de a exercită vânătoarea.

Pentru a putea răspunde la întrebarea când și sub ce împrejurări și-a câștigat omul acest drept, trebuie să ne întoarcem privirea în spre timpurile cele mai vechi ale începutului ființei omenești, căci origina dreptului de a vână este tot atât de veche, ca și cea a omului, și el s'a desvoltat mâna'n mâna cu dreptul de existență al acestuia. Mii și mii de ani i-a trebuit omului primitiv, până s'a putut distanță de acel *Pitecantrophus erectus*, care se deosebiă dejă ca cerul de pământ, de maimuța cea mai apropiată omului, de gorilă. Viața acestui om-maimuță, a fost o viață retrasă; nutrimentul lui constă din fructe, rădăcini și insecte, apelând deci numai la ceeace natura îi oferia deagata. De aceea, primul om nu a putut trăi decât în regiunile, unde natura putea să-i dea mijloacele de întreținere în orice anotimp, atât vară cât și iarna. Sporindu-se numărul oamenilor și urmând

o epocă a migrațiunilor, cari au avut loc dinspre Sud-Vest, și Sud-est, spre Europa de azi, au pornit spre noi regiuni grupuri-grupuri de oameni, între cari a trebuit să se dea luptă pentru câștigarea dreptului de stăpânire asupra noului ținut și cu acesta asupra avuției naturale, cu care eră înzestrat acel ținut. Aci s'a început dreptul de existență al omului — pe atunci, al celui mai tare — și tot aci își află originea și dreptul omului de a vână.

Nu în toate părțile și în orice timp poate natura să asigure o hrană vegetariană, mijlocul de întreținere al primului om. Dela o vreme, ajungând în regiuni mai reci, unde în timp de iarnă nu și-a mai găsit alimente din lumea plantelor, omul a fost silit să treacă dela regimul vegetarian la cel carnivor. De constituție mai slabă decât celealte vietăți, lipsit deocamdată de orice armă, omul nostru nu era încă în stare, să-și facă singur o pradă oarecare, ci a trebuit să se mulțumească cu hrana ce-i oferia resturile animalelor ucise de fiare. Numai după aceea a recurs la forțele sale și în deosebi la forțele sale intelectuale, cu ajutorul cărora a putut născoci arme primitive, pentru ca să ajungă astfel prin vânătoare la mijloacele de trai. Prin aceasta și-a creat o situație superioară

animalelor, cari în ce privește forța, abilitatea, deci armele naturale, îl întreceau cu mult.

In chipul acesta și-a câștigat omul dreptul de a vână, în cursul luptei pentru existență, la început cu arme primitive de tot, apoi din ce în ce mai perfectionate, dându-se luptă între el și animal, nu din pasiune, ci din necesitatea impusă de existența sa. În afară de aceasta, tot pentru menținerea existenței și-a atribuit dreptul de a ucide vânătorul periculos pentru el, pentru a se apără de atacurile întreprinse contra omului.

La început deci vânătoarea constituia un drept natural, născut din trebuința omului de a se hrăni și a se apăra contra fiarelor sălbaticice. Pe aceste timpuri omul nu avea altă îndeletnicire decât vânătoarea, din care își agonisă hrana de toate zilele. Aceasta a durat până când oamenii constituindu-se în societăți, au învățat cultura pământului și creșterea vitelor, când ei n'au mai fost săliți să alerge atâtă după vânător, rămânând vânătoarea o îndeletnicire pe seama celor mai puțin ocupați cu alte treburi și în special pe seama capilor și conducătorilor, cari stăpâneau pământul și conduceau societatea, tribul oamenilor. Dreptul de proprietate luând o formă mai desvoltată apoi, privilegiul dreptului de vânătoare a trecut asupra proprietarilor pământurilor.

Răsfoind filele istoriei vedem, că dreptul de vânătoare a evoluat, fiind vremuri când forma un privilegiu pentru o anumită categorie de oameni. În timpul feudalității, dreptul de vânător era un privilegiu al seniorilor, principilor. Aceasta a trebuit să fie aşa prin firea lucrurilor, căci cei mici pe de o parte nu erau proprietari și deci n'aveau unde să vâneze, delictul braconajului fiind considerat drept crimă și aspru pedepsit, iar pe de altă parte cei mici fiind ocupați cu îndeletnicirile de toate zilele, nu-și puteau permite luxul vânătoarei ca domnii. Au sosit apoi vremurile, când dreptul de vânătoare generalizându-se iarăși, a trebuit codificat și azi nu mai putem vână, fără a respecta legea vânătorului.

Sub stăpânirea vremurilor a evoluat și motivul exercitării vânătoarei. Azi vânătoarea se prezintă în altă formă, decât odinioară. Numai pentru o parte mică a vânătorilor constituie un mijloc direct de existență, pentru unii este mijloc de câștig, constituind o ramură a economiei naționale, iar pentru ceilalți ea este satisfacerea unei pasiuni, cunoscute sub numele de pasiune vânătorescă.

De îndată ce omul și-a câștigat dreptul de a vână, trebuie să știe, că și-a dobândit numai dreptul de a ucide, dar nu și dreptul de a chinui vânătorul. «Scurtează cât poți chinurile morții» trebuie să fie lozinca fiecărui vânător, iar respectând aceasta, să nu te simți îndreptățit a face ucideri în masă. Aceasta cu atât mai mult, cu cât vânătoarea, oricât de frumoasă ar fi ea, are un singur punct negru: împușcătura, ce o face vânătorul este egală cu moartea, sfârșit dureros al pasiunii sale. Vânătorul n'are mai mare bucurie, decât atunci, când vede vânătorul căzând. Plin de mândrie s'apropie de vânătorul ce-și dă ultima picătură de sânge. Să ne fie dat însă, să avem această bucurie numai atunci, când suntem demni de aceasta. Pretenția de a fi răsplătiți în felul acesta să o avem, numai când am uzat de voință, experiență, energia,

tenacitatea și toate cunoștințele cinegetice, pentru a ajunge în posesia unui trofeu pe cale într'adevăr vânătorescă și nu prin simpla tragere la țintă vie, ce ni-o oferă vânătorul pus pe fugă prin atâtea și atâtea mijloace.

Vânătoarea atunci este frumoasă, când forțele vânătorului și ale vânătorului, ce stau față-n față, sunt egale sau aproape egale, iar arma din mâna vânătorului să nu servească decât la definirea succesului aptitudinilor, de cări poate să dea dovadă un adevărat vânător.

Nimic mai urât decât vânătorul de carne, orbit de pasiunea sa de a ucide. Dureros, că prea adeseori ne întâlnim cu vânători de acest soiu. De ce să te dedai a împușcă până la infinit, mai ales la vânătorile cu bătaia? Renumele de vânător în nici un caz nu a crescut cu nimic, când vânătorul pus pe fugă de bătăia și de căini, din întâmplare și spre nefericirea sa, trece prin față puștii unui setos de sânge. Înțeleg să nu te întorci cu traista goală, dar să nu ajungi în situația, de a te încărca cu atâtă vânător, pe care să nici nu-l mai poți duce acasă. Nu vorbesc de vânătorul stricător, sau de vânătorile organizate în stil mare în locuri anume întreținute prin economia rațională a vânătorului, ci mă gândesc la vânătorile obișnuite de Duminecă, când unii după ce au împușcat 2-3 iepuri, nu se sfiesc să fure epurele din fața vecinului său, care n'a avut norocul să tragă măcar un foc de armă, toată ziua. Acă nu se impune, decât educația vânătorescă, pe care fiecare e dator să și-o facă, îndată ce a luat arma'n mâna. Dreptul de a vână, de a ucide este limitat aci, în marginile bunului simț.

Dreptul de vânătoare deși este asigurat pentru toată lumea, totușt constitue un privilegiu pe seama celor, cari înțeleg să îngrijească de ocrotirea și creșterea vânătorului. Cum să fie răsplătit, cel ce se îngrijește de vânător în mod rațional? Cum în alt mod, decât dându-i dreptul de a vână, ceeace de sigur nu se va face altfel, decât tot în mod rațional. De ce să nu aibă dreptul să vâneze, cel care înainte de a doborî vânătorul, s'a îngrijit de cel care să-i ia locul? Făcând o căt mai largă ocrotire, îngrijind de o căt mai rațională înmulțire a vânătorului, cu drept își poate revendică dreptul celei mai pasionante plăceri, acelei a vânătoarei.

Pentru căți nu este vânătoarea cea mai plăcută recreație? Nu dorul de a ucide, nu dorul de a vedea vânătorul căzând sub lovitura armei este ceeace ne smulge din sbuciumul vieții profane, ci bucuria de a fi în natură liberă a lui Dumnezeu și dragostea față de vietăile sale. Căți nu sunt, cari se mulțumesc a fi cu pușca la umăr, ascultând freamătul codrului secontat de gâlgâitul pârâiașelor sprintene și variantele melodii ale cântăreților inaripați ai pădurilor? Ei au dreptul să împuște, dar nu o fac cu orice ocazie. Nu, pentrucă iubesc vânătorul și-l iau în ocrotirea lor. Sunt fericiti, că pot vedea vânătorul și-l urmăresc cu privirile, până când poate scăpa de pericolul puștii. Căți nu sunt decât vânători de Duminecă, vânători de sărbători, căci numai Duminecile și sărbătorile le mai îngăduie să iasă din sgomotul orașului? Căți nu sunt, cari cu nerăbdare așteaptă ziua cea mare, pentru a găsi ocazia să iasă la pădure? și pe această să-i oprești și deschide sufletul, a-și curăță plămâni și a se apropia

cu dragoste de natură? Am păcatui, dacă n'am fi oameni, cari să le recunoaștem dreptul de a vână, dreptul de a fi oameni renăscuți, bineînțeles, după ce și-au făcut datoria impusă de starea vânătorului. Pe acest teren omul uită de toate, lasă la o parte grijile, căci aşă gândește

și aşă face un vânător, care înțelegă rostul vânătoarei, aşă precum este concepută în cartea de aur. Deci să nu aibă dreptul de a vână, decât acela, care în natură frumoasă știe să păstreze un suflet curat, o inimă nobilă, iubitoare de natură, de vânător și de vânătoare.

DESPRE PERMISUL DE A PURTA ARMĂ DE VÂNĂTOARE

de Nicu I. Juvara

LEGEA de protecție a vânătorului devine neaplicabilă, dacă nu se pune o stăvila tuturor purtătorilor ilegali ai armelor de vânătoare, care prevăzuți cu permisul de a purta arma de vânător, liberat pe viață, de către prefect pe baza legii portului și vânzării armelor, cutreeră toate câmpurile, braconând pe orice timp, pe motivul că și păzesc ogoarele.

¶ Art. 26 din legea portului și vânzării armelor glăsuește: «Civilii și militarii care cer permisul pentru a purta arma de vânătoare, sunt îndatorați a se conformă atât dispozițiunilor prezentei legi, cât și legii pentru protecțunea vânătorului și reglementarea vânătoarei».

Pentru acordarea permisului de a purta arme de vânătoare se va cere, pe lângă formalitățile din prezentă lege și autorizația Inspectoratului de vânătoare».

In ceeace privește autorizația inspectoratului de vânătoare, pot să afirmă în calitate de inspector al vânătoarei Județului Tutova, în care funcționează dela aplicarea legii de protecție a vânătorului, că în județ sunt eliberate peste 2000 de permise de a purta arma de vânător, fără autorizația mea, pe motivul că nu mi sa cerut această autorizație, sau de câte ori mi sa cerut nu am acordat-o, decât persoanelor despre care aveam convingerea că nu vor vână clandestin.

Pe acest considerent de nerespectare a dispozițiunilor legale prin anihilarea Inspectorului de vânătoare, sunt astăzi în județul Tutova comuni rurale de minimă importanță, unde peste 40 locuitori sunt prevăzuți cu permise de a purta arme de vânător, afară de permisele de a purta revolvere, aşă că după fiecare plug găsești și un vânător, prevăzut zice el cu actele legale pentru a putea purta pe ori și ce timp și ori și ce loc arma de vânător.

In privința primului aliniat al articolului 26 prin care purtătorii armelor de vânător sunt îndatorați a se conformă și dispozițiunilor legii de protecție a vânătorului, deduc că toți aceștia trebuie să se supue articolelor 49, 50, 53 din numita lege.

Ori articolul 49 hotărăște: «Că nimici nu poate avea arme de foc fără un permis special valabil pe un an, fără a implica și dreptul de a vână pentru acel că il posedă».

Articolul 50 prevede o taxă pentru acest permis de a purta arma de vânătoare, și articolul 53 fixează taxa la 10 lei pe an de fiecare pușcă (în spate 110 lei) specificând că permisul liberat e valabil pentru anul financiar în cursul căruia a fost liberat, oricare ar fi data liberării sale.

Se întâmplă însă că nicăieri și nici unul din acești purtători de arme de vânător, a căror permise au fost liberate de către Prefect pe baza legii portului și vânzării armelor, cu autorizația sau fără autorizația inspectorului de vânătoare, nu au plătit nici când taxa prevăzută de art. 53 din legea de protecție a vânătorului, devenind prin aceasta contravenienți la această lege și făcându-se posibili de amendă fixată de art. 85. Cum însă până în acest moment nimici nu se gândește să-i urmărească, căci la toate intervențiunile ce am făcut la Minister nu mi sa dat nici o soluționare, toti acești purtători ilegali de arme de vânător, se găsesc favorizați prin raport cu vânătorii corecti, cărora la eliberarea permiselor de vânător li se cere să scoată anual și permisul de port armă prevăzut de legea de protecție a vânătorului.

Căutând să scot această stare de lucruri în evidență, o fac din cauză, că sunt convins că situația județului Tutova din punctul de vedere a permiselor de a purta arma de vânătoare date de prefect fără autorizația inspectorului de vânătoare, e mai mult o regulă decât o excepție. Căci funcțiunea de Inspector nu e făcută să poată obligă la legalitate pe puternicii zilei intrupăți în d-nii prefecti, și care din noi a făcut cea mai mică rezistență, a fost șters din cadrele inspectoratului, și dacă personal în această privință am făcut o minimă excepție din faptul că nu mi sa cerut demisia, am fost în schimb redus la neputință prin minimum de concurs ce mi se acordă. Căci guvernanci noștri nu sunt încă convinși de bogăția națională ce ar reprezenta vânătorul, dacă ar fi ocrotit după cum trebuie, după cum nu sunt convinși că producțunea e în funcționare de ordine și legalitate. Si pornind dela această toleranță nu-și dau seama că starea de calicie generală în care ne găsim, e produsul acestei mentalități.

Când va fi vânător în țara românească, va însemna că nu mai sunt câini fără stăpâni, că munca și producția e respectată și că am intrat în legalitate și ordine. Până atunci vom avea câmpii părăginate, păduri devastate, râuri și lacuri fără pește, etc., numindu-ne cu toate acestea țară bogată, prin amintirea bogăților trecute.

CAUZELE SCĂDERII CONTINGENTULUI DE VÂNAT LA NOI ȘI AIUREA

de G. Scrioșteanu

N LUMEA vânătorească se pune o mare problemă, de o însemnatate deosebită, atât din punct de vedere al faunei noastre, cât și din punct de vedere economic.

E vorba de împuținarea, de scăderea tot mai mare, ce se observă în fiecare an la vânatul migrator și indigen precum și de dispariția unor soiuri de vânat din fauna noastră. Intr'adevăr, lipsa de vânat (se știe, vânatul este una din bogățiile economice naturale ale țării) îngrijorează deopotrivă suflarea vânătorească, cât și Statul, care trage foloase apreciabile. Aproape matematic, din an în an vânatul scade la jumătate. Cauza? Sunt multe, nu una. Cea dintâi ar fi, — la noi în țară în deosebi —, mica proprietate. Impărțirea moșilor mari la țărani, a dat naștere micii proprietăți (adică a cel mult 8—10 pogoane cât are țărani astăzi) și prin urmare a schimbat viața vânătului care se bucură de condiții de traiu mai favorabile pe timpul marei proprietăți și iată de ce:

Să presupunem că ar mai fi astăzi încă marea proprietate și că moșia Cucueți (să-i zicem), mai are încă și acum o întindere de 6.000 de pogoane, cât avea înainte. Din aceste 6.000 de pogoane, 3.000 (poate și mai mult) proprietarul ei, un bun și luminat agricultor le punea cu grâu. De toamnă, dela Sfânta Maria, când se semănă, și până la 1 Iunie când se seceră, cele trei mii de pogoane nu mai sunt călcate de oameni, care, sau vite, care sperie vânatul. Pe de altă parte o întindere de trei mii de pogoane, prin însăși mărimea ei, asigură liniștea și paza vânătului, care se desvoltă și, se înmulțește nesupărat de nimeni.

La întâi Iulie, când se seceră păioasele, puii de prepeliță, potârnichi, sau vătuii de epuri, sunt deja mari și imediat trec în cealaltă parte de trei mii de pogoane, împurumbate, care formează acum adevărate păduri la acea dată destul de mari și deci greu de încălcăt. Ele formează adevărate adăposturi naturale, care ferește vânătul de răpiroare, în deosebi de câini, care astăzi fac ravagii destul de mari, distrugând o cantitate considerabilă de vânat.

Astfel se întâmplă odată. Acum însă când țăraniul are 5, 8 sau cel mult 10 pogoane de pământ pe care jumătate le pune cu păioase, închipuiți-vă ce ravagii fac câinii, care cu toată legea vânătoarei (destul de bună, dar nerespectată și neaplicată de nimeni) sunt lăsați liberi pe câmp. Cele câteva pogoane, țăraniul le calcă mai zilnic cu toată liota de câini, care în mai puțin de 2—3 ceasuri, — cum sunt ținuți și flămânzi — devorează puii de epuri, de prepeliță, de potârnichi, etc.

Nu mai vorbesc de oamenii în care boala vânătoarei s'a întins ca râia. Înainte, când vânatul avea condiții de viață mai bune și era destul de numeros, vânătorii erau de 50 de ori mai puțini ca astăzi. Acum, la țară mai ales, jumătate satul, dacă nu și mai mult, sunt vânători. De toamnă, după culesul porumbului și până

la sfârșitul lui Martie, când începe munca, țăraniul nu are altă ocupație decât să dea la boi și să plece la vânat. Ii vezi dimineața de mult cu câini, cu puști, cu ciomege, formând adevărate potere, înșiruiți câte 20—30 în căutarea vânătului. Tot ce întâlnesc în cale distrug, deaceea s'a ajuns să mergi moșii întregi, și să nu vezi picior de epure. De potârnichi mai nu mai vorbesc; dacă întâlnesci la trei, patru ani un stol, e o adevărată minune Dumnezească. Pe de altă parte și nerrespectarea legii vânătului, care oprește vânătoarea în perioada de înmulțire a lui (15 Ianuarie — 15 August) și vânarea în aceea perioadă, care mai ales la țară se practică pe o scară destul de întinsă din cauza întunericului dela sate, a contribuit și e una din principalele cauze ale pieirei vânătului. Aceasta, la noi în țară. În alte țări, cu multă lumină cinetică și cu altă mentalitate, lucrurile stau altfel. Germania, Franța, Austria și chiar Ungaria, cultivă și protejează vânatul, după urma căruia realizează, prin export zeci de milioane. Dar ei respectă legea vânătorei, cultivând și ocrotind vânatul în perioada lui de înmulțire. De ce? Pentru că acolo vânatul e socotit ca o bogăție economică a Statului, nu ca un lucru fără stăpân al tuturor și al nimăului, cum e privit la noi chiar de unii intelectuali.

O altă cauză, care a contribuit la împuținarea vânătului migrator (călător) este, cum am mai spus și în alt articol, prinderea lui cu diferite capcane, plăși, etc., precum și răpiroarele cu pene sau cu păr, care se știe, că se hrănesc numai cu vânat (? Red.). În străinătate, în deosebi în Germania și Anglia, s'a dus și se duce o luptă crâncenă pentru exterminarea răpiroarelor de tot soiul și în deosebi celor cu pene, care sunt cele mai periculoase, și s'a ajuns aproape la o exterminare totală. Pe de altă parte, s'a amenajat parcuri și crescătorii mari de vânat, unde se vânează sistematic, lăsându-se în fiecare an neuciș numărul pieselor necesare pentru reproducție și înmulțire.

Deasemenea s'a adus vânat nou din altă parte și s'a regenerat săngele indigen de acolo. La noi nici pomenea de o regenerare de sânge, fapt de mare importanță în prăsirea vânătului. La noi s'a înmulțit la infinit societățile de vânătoare din care (să dau un ex.) numai una, adică acea a «micilor vânători din Ploiești», numără 700! notați bine! de vânători. De aceea întâlnim foarte rar un iepure și în scurt timp se va ajunge la o distrugere completă a lui — cum se va întâmplă și cu vânătul de pasaj (călător) care s'a împuținat considerabil. Prepeliță, sitarul, cristeiul, aproape nu le mai găsim (Spurcaciul care e în dispariție) sunt azi foarte rare și în scurtă vreme se va ajunge la o distrugere totală, dacă nu se vor lua măsuri drastice de îndreptare.

Dar pe lângă toate aceste cauze, care contribuesc la scăderea contingentului de vânat, mai este încă una, de o importanță covârșitoare, care provoacă pierderi destul de însemnate în deosebi în vânătul migrator.

Acestea sunt farurile maritime, despre care voi scrie în alt număr al revistei.

„JOLY“

de Alex. Andrei-Caransebeș

UNT ZECE ANI deatunci. În urma unei întâmplări nenorocite—vânând cu un «vânător», la care mâna intră în acțiune, întrecând buna să judecată—acesta mi-a împușcat pe «Hera», frumoasa cătea păr-scurt germană și primul meu câine de aret, la o vânătoare pe câmp, în momentul, când ieșiă cu iepurele în

gură dintr-o porumbiște, unde urechiatul rănit se refugiașe.

Rămânând în plin sezon de vânătoare fără câine, fără acest însotitor prețios la excursiile mele de vânătoare, am căutat mult până mi-a parvenit un griffon «Joly», a unui căpitan austro-ungar, pe care evenimentele din toamna anului 1918 l-au dus departe deacă.

«Joly» a fost un câine urât pentru profani, dar cu atât mai frumos pentru ochii mei.

Poadele-i dese, ca o blană de iarnă, îi acopereau numai corpul cu picioarele-i mușchiuloase, ci chiar și capul și de sub boltă perilor făcuți buclă deasupra ochilor lui, licăriă un foc aprins de pasiune pentru vânătoare.

Il credeai morocănos și rău, când îl vedea la distanță și îți inspiră o frică justificată, vânându-l voinic și mereu zburlit.

Dar îl se descoperiă fără întârziere, când îl privea-i de aproape, când îi prindea-i capul între mâini, dădeai la o parte buclele mari ce-i crescură deasupra ochilor, a acestor destăinuitori ai firei lui, dotându-i înfățișarea cu expresia unei inteligențe rare, ce-l caracterizează!

Nu era de pur sânge, provenise însă din părinți buni pentru vânătoare. Nici nu era dăruit pe deplin și armonic cu toate acele însușiri, cari erau necesare, când vânam în această regiune de dealuri, unde codrii cu crânguri, mărăcinișuri cu izlazuri și zăbrane cu țarina se întâlnneau, pentru a nu se deslipă decât acolo, unde Timișul, Sebeșul și Bistra—aceste râuri ce coborau repede din munți—le despărțeau.

Dar era pasionat și intelligent și cu aceste două calități—puternic reprezentate în acest câine—el înlătuia multe din neajunsurile, ce avea de pe urma lipsei unui dresaj rational și complet, cât și de pe urma unui naș într'adecăvar fin.

Așa cum a fost, era un «Gebrauchshund» corespunzător cerințelor de vânătoare variate, ce se iveau pe aceste terenuri.

Pe lângă acelea ce câștigase, vânând cu regretata mea «Hera», «Joly» a fost cu drept cuvând acel câine, care m'a făcut să îndrăgesc cîinii de aret cu calități multiple.

Nu era el ultima expresie a cîinelui de utilitate multiplă, dar mă servia într'un fel, de pe urma căruia mă simteam deasupra celorlați vânători—pe cari i-am cunoscut acă—prin faptul, că reușisem să prindem și acel

vânat, care—rănit fiind—fără ajutorul lui ar fi pierit, suferind chinuri cumplite.

Vânând execuțiunile frumoase, ce în multe cazuri «Joly»—ajutat de pasiunea și inteligența sa rară—a făcut, rezolvind pe teren, variate probleme vânătoarești, iar eu fiind la curent cu literatura chynologică vânătoarească din țările, unde cultul vânătoarei, reprezentă un ideal pentru noi, am câștigat convingerea, că «Gebrauchshundul» este o realitate, și că satisfacția rezultatelor numerice la vânătoare sunt mult inferioare mulțumirei sufletești, ce cauzează vânătorului conștiința împăcată pe care o are, având la îndemâna un câine, care să-i fie spre folos în orice împrejurări și la care calitățile și capacitatea să culmineze în cea mai satisfăcătoare execuție de a sustrage acțiunilor de durere și chin și vînatul, pe care—cu toată perfecțunea armelor de astăzi—nu l-am putut ucide, fără suferințe lungi și care s'a putut refugiă pentru a se retrage în vreun desis, așteptând în dureri, ca vreun răpitor să-i curme aceste suferințe.

De zece ani multe s-au schimbat. Am avut mulți cîini, mulți am cumpărat și mulți am schimbat. Am avut și mai slăbuți, dar în general majoritatea succesorilor lui «Joly» a întrecut pe acești cîini și grație faptului, că am găsit în fiecare individ, pe an ce trecea, tot mai bine înrădăcinat și mai armonic coordonate calitățile multiple, ce sunt necesare unui câine de aret de multiplă utilitate, m'am pus cu întreg sufletul în serviciul acestei cauze ideale, introducerea Gebrauchshundului în cercurile vânătoarești din țară, având—pe lângă cunoștința situației acestei mișcări în țările din apus—convingerea, bazată pe realizările făcute de mine însu-mi, că acest câine—obiectul principal al preocupărilor mele—nu este o nălucă, nu este o iluzie înșelătoare irealizabilă, ci este cel mai sublim ideal, ce-l poate urmări vânătorul, pentru a-și asigura o satisfacție sufletească incomparabil superioară, față de rezultatele materiale ce vânătoarea ne poate oferi.

Revista Vânătorilor serbează luna aceasta jubileul de 10 ani. Imi iau deci voie, ca în urma invitației—pentru care n'am suficiente cuvinte de recunoștință față de U. G. V. R.—de a contribui cu ceva la acest număr festiv, să descriu ultima vânătoare ce am făcut cu «Joly» care acum zece ani (tot jubileu) m'a făcut să îndrăgesc și să propag idea cîinelui de utilitate multiplă¹⁾.

Era în după-amiază zilei ajunului Crăciunului. Sosise din București cu mare întârziere, liniile ferate fiindc omplet înzăpezite. «Joly» se bucura, de nu mai avea astămpăr. De cu toamnă, de când plecasem la cursuri în capitală și până acum, singura lui ocupație a fost paza casei.

Nici mie nu mi-a fost dat să petrec deatunci, cel puțin un ceas în domeniul verde, pe care îl avusesem atât de drag.

Nici nu mă încălzisem bine de ceaiul fierbinte, ce buna mea mamă mi-a oferit imediat după sosire, din

¹⁾ Din cauza lipsei de spațiu, articolul de față nu a putut apărea în numărul nostru jubiliar. Red.

fugă și istorisi-i lucrurile ce mi se păreau că o interesăză mai mult și tot în acest timp îi pusei întrebările, al căror răspuns la rândul meu mă interesau pe mine, și haide cu bufanții, bocancii, scurta, geanta și arma ! Joly, mergem la vânătoare !

Săptămâna eră la apus, ca de înălțimea unui om. Ieșise abia acum, după ce furia viscolului și-a scuturat cei din urmă fulgi grei, și după ce nourii plumburii dispăruseră în dosul « Tarcului », alb și el până la poale. Voiam să-mi procur o « zi de ajun » vânătoresc, să gust din farmecul naturii, îmbrăcată cu o haină nouă, împodobită cu mișcări de cristale de ghiață, ce sclipeau asternute pe covorul moale, sub influența razelor, ce trimitea săptămâna fără căldură, ca un ultim sărut, înainte de a apune.

Nici o urmă — de om, ori de vânat — n'a stricat omogenitatea vălului alb, ce iarna țesuse bătrânului pământ, pentru a aștepta în haină de sărbătoare ziua nașterii Mântuitorului.

O luasem spre Timiș, spre acest râu repede, care chiar și pe cel mai aspru ger oferă apă neîngheteată abundantă pentru diferitele specii de rațe, ce s'au refugiat aci de pe băltile înghețate ale țărilor de Nord. Cunoscusem un cot cu malul abrupt al Timișului, unde cursul apei e mai domol și unde rațele obișnuiesc să stee, fiind adăpostite și de vânt.

Cu corpul aplecat și cu arma gata de a trage, mergeam cu « Joly » spre acest loc. Sosind la țărm mă îndrept și trei rațe se ridică în sbor în căutarea unui alt adăpost — dar prea târziu. Dubleul, ce trag asupra lor, coboară două din ele pe valurile apei, care le aduce cu sine, iar a treia sboară speriată spre un stol de peste o sută de rațe, ce — în urma detunăturilor — s'a ridicat cu mare gălăgie, ceva mai la vale de cotul unde eram.

Fără a mă gândi la urmări — neputându-mi sătăchi sătăchia — trimet câinele după rațele împușcate în valurile reci ale apei.

Joly intră în apă și scoate repede una din rațe. Intră din nou, prinde în gură rățoiul și îmnoată spre mal. Spre nefericire însă, un bloc de ghiață, ce grăbiște la vale pe spinarea valurilor reci, lovi câinele. « Joly » dispără în apă, dar reapără cu rățoiul în gură. Ajuns la mal în zadar vrea să urce țărmul înghețat. Cade înapoi în apă și slăbit de lovitura primită, se lasă dus de curent. Încearcă din nou, fără să reușească însă. Cu un nou efort și ceva mai la vale, unde malul era mai accesibil, câinele ieșe și îmi predă vânatul. În câteva clipe apa îngheță în sloiuri pe poadele-i dese și turțurii de ghiață sunau lovinuindu-se unii de alții, când umblă. Trebuie să-i ajut, să-i procur mișcare, ca să se încălzească.

O goană după vreun iepure i-ar face bine. O luasem pe câmp. Norocul ne-a favorizat. Observai o mică găurice, un « coș » pe pătura de zăpadă. Aci trebuie să fie urechiatul înzăpezit. Făcui cățiva pași înainte, zăpada se mișca sub picioare, și crapă suprafata și apare epurele speriat, luând-o la sănătoasă.

Un iepure pentru sărbători ! Imi trecu prin gând. Trăsei. Il lăsase prea departe, totuș alicele l-au atins. Puful facea dovada. Te vei încălză Joly ! Fără a aștepta comanda, se și luă după urechiat într-o goană nebună.

Atmosfera rară de iarnă redă mistic chefnitul plin de pasiune al câinelui.

Săptămâna dispără în dosul « Corcanei » și noaptea se grăbiște să-și iească domnia în primire.

Joly însă nu mai veni înapoi — ca în multe alte cazuri — cu iepurele în gură. Pornii pe urma lui. Urmele lui cu ale iepurelui erau când paralele când se confundau.

Din când în când găsim câte o picătură de sânge, care la fiecare pas stropiă tot mai abundent în lături.

Câte un cot, mai o minciună făcută de iepure, pentru a căstigă teren față de câine, arătau, că Joly ținuse iepurele din scurt.

Urmele duceau spre sălciiile de lângă « Balta mare ». Mă oprii la sălcii. Din baltă nu se mai cunoște nimic; zăpada căzută pe suprafata-i înghețată a făcut-o una cu câmpul, ce o încunjură.

Privii în direcția urmelor. Ce o fi asta ? O gaură neagră pe mijlocul lacului se văzu și din inima băltii bulbăia apă spre gura deschisă. Înțelesei sfârșitul. Iepurele treceau ușor, dar sub câine s'a rupt pătura puțin înghețată a apei, iar părul mare și des — ce altădată îl protejează de frig și de spini — i-a accelerat pierirea și saturându-se de apă, l-a tras la fund.

Am stat în jurul băltii, ocolind-o din toate părțile, dar n-am găsit nici un indiciu pentru a ști unde și în ce fel a-și putea găsi și scoate cadavrul nefericitului meu câine.

* * *

Inoptase deabinelea, când am ajuns acasă. Seară de ajun ! Prilej de atâtea bucurii și de fericire. Eram nemângăiat, deplângeam un prieten, un tovarăș, care s'a sacrificat pe altarul datoriei.

Sub ferestrele vecine s'auză cântecul colindătorilor și în curtea casei noastre răsună vocea micului clopoțel al băieților școlari :

« Stăpâne, primiți steaua ? ».

DATE STATISTICE ALE UNUI VÂNĂTOR DILETANT

de Honoriu Bănescu, Pitești

ENTRU prima oară am pus mâna pe pușcă acum 35 de ani.

Elev în liceu, când veneam în vacanțe acasă la Găești, care de și clasat oraș, presentă însă toate avantajile unei localități de țară, însoteam împreună cu alți trei frați pe tatăl meu—care în orele de recreație obișnuită să stea cu pușca la pază, la granuri și mierle, sub niște duzi și nuci din imediata apropiere a casei noastre.

Pușca tatălului meu era o pușcă veche cu capse, pe care o avea moștenire de la bunicul nostru. Avea două țevi lungi de aproape un metru și erau legate împreună cu vreo 4—5 inele de aramă bătută.

Patul era de lemn de nuc, frumos înflorat în sculpturi. Tatăl meu nu era vânător, dar probabil că viața încăisa la care îl obligă profesia sa de advocat, îl îndemnă către această plăcută și sănătoasă recreație.

Cu tot îndemnul pe care i-l dam noi, care tot însotindu-l începusem a deveni mai amator ca el pentru vânătoare, el nu a mers mai departe de raza acelor nuci și duzi, decât de 2—3 ori, până la niște plute pe apa: «Potopului», la pază de turturtele.

Aceasta a fost cel mai mare vânat, la care s-au oprit aspirațiunile vânătoarești ale lui.

Intre noi însotitorii era o adeverată întrecere la adunarea vînatului căzut. Urmăream cu cea mai mare atenție toate mișcările puștei și îndată ce o vedeam ridicându-se și pe tatăl nostru ochind, ne rețineam răsuflarea, de teamă de a nu speria vînatul...

De oarece otelele puștei fusese de mai multe ori repărate și schimbate, de maestri armurieri din localitate — niște țigani — de foarte multe ori se întâmplă, că trebuiă să ne reținem răsuflarea cam lung, până ce cocoșul ridicat și tras de căte 6—7 ori, făcea în fine să ia foc capsă.

Nemulțumiți numai cu însotirea, reținerea răsuflării și adunarea puținului vînat, pe care tata îl făcea, am isbutit — nu după multe stăruințe — să-l convingem pe tata să ne dea și nouă pe rînd, să tragem câte un foc.

In acest fel toți cei patru frați, am început a deveni vânători.

A urmat apoi luarea puștei pe furîș, în timp ce tatăl era ocupat la judecătorie sau aiurea, pe urmă strângerea de bani pentru a ne cumpără puști, în ceeace am reușit, rînd pe rînd toți cei patru frați.

In ceeace mă privește, am cumpărat-o primă pușcă cu o țeavă cu capse, cu 12 lei, iar peste un timp una cu două țevi calibră 16 cu 35 de lei, dela un vestit vânător dela Pitești, Constantin Ciungu.

De îndată ce am avut, puștile noastre am întrecut cu rînd profesorul, părăsind tot mai mult cercul nucilor și al duzilor și avântându-ne mai întâi la vînatul de baltă care se găsea în niște lacuri din apropiere, apoi la porumbei

prepelițe, potârnichi, becaține, sitari și epuri, din care din fericire, se putea găsi în cantități apreciabile pe atunci în apropierea orășelului Găești.

Noi frații fiind 4 și mai alăturându-se nouă încă 2—3 colegi de școală amatori și ei, am format un fel de cerc, în care ne întreteam, care să vînam mai mult și să tragem mai bine.

Din întrecerea dintre noi să născut ideață tineriei unor tabele, în care fiecare însemnă rezultatul fiecărei vânători, pentru ca apoi să ne putem lăudă mai mult, sau pentru a putea mărgini în laude pe cei cari dela acea vîrstă păreau că și insușise deja mult, unele din înclinațiunile vânătoarești.

Cât a durat aceasta, nu-mi pot bine reaminti, însă din acel cenușă copilăresc, eu am rămas cu obiceiul acesta al tineriei unei statistice anuale a rezultatelor vânătoarești, obiceiul pe care mai târziu, mi l-am impus înțelegând că cel puțin pentru lumea vânătoarească, nu ar fi fără interes o asemenea statistică.

Cum s-au împlinit în anul ce a expirat, 35 de ani, de când am început să vîne, am socotit că publicarea acestor date statistice oglindind o viață de vânător diletant, ar putea interesa lumea noastră vânătoarească și de aceea m'am decis să le public, cu unele sumare detalii pe care le socotesc necesare înțelegerei lor.

Am fost și sunt un vânător pasionat, în sensul că cea mai mare parte a timpului liber, de care dispun, o sacrific cu toată plăcerea acestei îndeletniciri a vânătoarei.

Am fost și rămân totuș un diletant, deoarece totdeauna n'am sacrificat acestei pasiuni a mea decât timpul liber și nu mi-am putut niciodată îngădui să las să predomine satisfacerea acestei plăceri, îndeplinirea altor îndatoriri, m'am mulțumit întotdeauna să vîne în cercul, în care îmi făgăduia timpul liber și mijloacele de care dispuneam și m'am împăcat cu vînatul pe care considerațiunile de mai sus, combinate cu prescripțiunile legii, mi-l punea la îndămână.

In timpul acesta de 35 de ani am locuit 9 ani în Găești și București, și 26 ani în Pitești, cu excepția timpului de un an și jumătate de răsboiu, cât am fost în Moldova.

In regiunea acestor două localități vînatul ce să găsă în cantități mai apreciabile, a fost prepelița și sitarul și într'o măsură mai redusă becațina și dubla.

Din aceste vînaturi cel mai la îndemână, adică mai în apropiere, aşă că-l puteai căută mergând chiar pe jos, a fost sitarul.

Aceste împrejurări explică diferența mare de bucați între aceste două vînaturi și celelalte feluri de vînat.

La baltă propriu zis nu am fost de căt de 2—3 ori, restul vînatului de baltă provine din pasagiile de toamnă și primăvară, cari din când în când ne veselesc și pe noi cei mai depărtați de baltă.

La epuri deasemenea m'am mulțumit a vînă pe terenurile la îndemână, în cari anual am putut face între 15—25 bucați. In ceeace privește spețele de vînat din

care nu am vânat nici o bucată, explicațiile sunt următoarele:

La gâște nu am fost niciodată, și aceasta fiindcă nu am avut ocazie nimerită.

Căprioare nu mi-au ieșit niciodată în timpul când împușcarea era permisă. Cerbi și râși nu numai că nu mi-au ieșit mie, dar nici nu s'au împușcat niciunul la vânătorile la cari am luat parte în acești 35 de ani.

Grangurii, mierlele, sturzii, cocoșorii și vânatul mic de baltă, reprezintă vânatul primilor ani de ucenicie în ale vânătoarei.

Cu aceste explicații datele de mai jos cred că vor fi înțelese.

Vânat împușcat de un diletant în curs de 35 de ani, dela 1893—1928 în regiunile Găești și Pitești.

Granguri	404
Mierle, Sturzi, Grauri, Cocoșori	711
Turturele	390
Porumbei	95
Găinuși de baltă, Pescăruși, Coivlice, Scufundători	112
Lișite	92
Cârstei	208
Râte mari și mici	562
Prepelite	5.306
Potărnichi	408
Purcărași	12
Sitari	4.207

Becătine și duble	1.024
Spurcaci	8
Dropii	6
Fasani	3
Găinuși de alun	11
Cocoșii de munte	7
Gâște	—
Păsări răpitoare	545
Total sburătoare	14.112

Iepuri	577
Vulpi	49
Pisici sălbatici	4
Vidre	1
Lupi	6
Căprioare	—
Capre negre	3
Mistreți	4
Urși	5
Râși	—
Cerbi	—
Total mamifere	649

Sau în total păsări și mamifere 14.761 în 35 de ani, ceea ce revine la circa 421 de bucăți pe an.

Dacă socotim pe media de 65% loviturile bune, concluzia este că un vânător, diletant pasionat și cu respect atât pentru lege cât și pentru vânat, trage anual circa 650 focuri și face circa 420 de victime.

Această concluzie ne este întemeiată pe date ținute cumeticulositate timp de 35 de ani.

ZECE ZILE CU MAJESTATEA SA FERDINAND I IN DELTA DUNĂRII

de colonel A. R. Spiess, Directorul Vâنătorilor Regale

(URMARE ȘI SFÂRȘIT)

L

A ORA 10 dimineață, în ziua de 12 Oct. plecarăm cu Șalupa pescăriilor «Chilia» până la gura canalului Crapina și de acolo pe canal în sus cu bărcile. Mai întâi se vizită un gard de pește de unde se scoteau cantități fabuloase de pește din toate speciile, cu năvodul ce închidea întreg canalul.

Incepuse să fie foarte grea înaintarea în susul canalului din locul acesta, deoarece apele scăzând, șuvioul canalului curgea cu o viteză mare ducând apa din bălti spre Dunăre, bărcile neputând înaintă, s'ar putea spune, decât centimetru cu centimetru. A fost o muncă grea pentru cei doi oameni să iasă însfârșit din curentul puternic al canalului, în apa liniștită a băltiei Crapina.

Ajunsî acolo, găsim răm o mulțime de lișite în cărduri mari, care, cum ne zăriră se refugiară în pădurea de stuf.

Aci, vânătorii, împărțiti în cele opt bărci aveau desulă ocaziune de tir, și în curând începură să se audă din toate părțile focuri de armă alimentate din belșug. Din balta aceasta frumoasă și ramificată, înconjurate de stuf și păduri de sălcii bătrâne, trecuram prinț'un canal, ale cărui maluri erau deasemenea înpădurite cu sălcii, spre lacul Piatra Calcată, la Chirhanaua Principele Nicolae, o stațiune de pescărie unde administratorul pescăriilor Tomescu rânduise totul foarte estetic, pentru primirea Majestăței Sale. Foarte reușit a fost clădit, în special, cortul pescăresc făcut din stuf, unde luarăm prânzul la o masă așezată în formă de potcoavă. Se servî vestita și delicioasa ciorbă de Cegă și obișnuitul crap la proțap.

Aci asistărăm la o mică dar foarte interesantă întâmplare: O pereche de vulturi de mare roteau chiar deasupră Chirhanalei, chemând insistent un alt vultur care era legat lângă noi. Majestatea Sa, făcut atent de aceste avertismente reciproce, ordonă punerea în libertate a

acestui rege al aerului. Ca o curiozitate demnă de remarcat este că acest «Halietus Albicilla» un exemplar crescut și complet colorat, în lupta pe care o dădu în aer cu rivalul său se prinseră unul de altul de aşă manieră, încât căzură din văzduh aproape de Chirhana în aşă fel încât unul din ei a putut fi prins și legat de pescari.

După masa de prânz ne urcarăm din nou în bărci pentru a trece în lacul Călțata unde am asistat la pescuitul cu năvodul. Rezultatul acestui pescuit n'a fost însă mare. Apoi vânătorii se răspândiră din nou pe întinsul băltii și curând începură părăiturile de focuri la rațe, vulturii, dar în special la Cormorani care și daseră întâlnire într'un număr considerabil pe un grind ascuns și înpădurit cu sălcii. Trei bărci erau pe cale de a încercu pe baltă un stol unde erau rațe, dar în special cormorani, când, întocmai ca o săgeată, un șoim sacru se repezi în stolul înnotător, luându-și o rață țigănească cu care porni în sbor, deși era tot atât de mare ca el, coborând apoi în pădurea de sălcii.

Adjutantul regal de Zwiedinek și eu trecusem din balta principală într'un ochiu de lac învecinat pentru a nu stânjeni vânătoarea bărcilor în care se găseau cei doi principi, și de unde spre amurg pornirăm să ne alăturăm restului societății.

In loc de a ne înapoiă tot pe unde venisem, vâslașii se hotărîră să scurteze calea, intrând în stuful care se îndesea pe măsură ce înaintam, îngreunându-ne din ce în ce mișcarea.

A fost o impresie penibilă pentru noi, când la un moment dat ne întepenirăm în stuful, neputând nici înainta și nici înapoiă, iar întunericul se lăsa din ce în ce mai mult. Nicolae! Nicolae! strigă cărmaciul nostru, cercând ajutor, dar glasul său se pierde în întuneric și Nicolae nu răspundează. Nu rămânea altceva de făcut decât să încercăm cu toate puterile noastre să ieșim din labirintul de papură și stuful. Lt.-Colonelul de Zwiedinek, apucă — în ciuda uniformei sale noui — prăjina de sondaj, eu țineam armele și munițiunile și astfel reușirăm în cele din urmă să ne eliberăm din împărașarea fioroasă a pădurii de stuful, pentru a ieși la un luminiș.

De aci a mers mai ușor și ieșirăm în acelaș canal pe care trecuseră și celelalte bărci. Curentul ne dusese înainte repede iar noi răsuflărăm ușurați deși nu trecuse încă tot pericolul. La gardul de pește, cu tot ajutorul ce ni l-au dat oamenii care lucrau acolo, era cît pe aci să ne răsturnăm cu barca, apucați de șuvoiul vijelios al apei. Cu toate că mergeam cu pupa bărcii înainte, sburărăm cu iuțeala unei săgeți spre gura canalului și cu un salt formidabil furăm aruncați însfârșit în Dunărea linăștită. Slavă Domnului! Cu aceasta chinurile și grija luară sfârșit, deoarece vasul «Ștefan cel Mare» inundat de o lumină feerică, ne salută prietenos cu multele lui becuri electrice, ce se reflectau înmulțite nenumărat pe luciul apei.

Pe ziua de Miercuri 13 Oct. abia se lumină de ziua când Iachtul regal se puse în mișcare pentru a-și continua drumul dela Reni în cursul apei. Trecând pe lângă Galați intrărăm în canalul Măcinului, în care lăsarăm ancora la gura canalului Filipoiu, unde ne așteptau câteva salupe și bărci cu motor. Curentul din canalul Filipoiu slabise cu mult intensitatea deacum 8 zile de când fu-

sesem acolo, așă că se putea merge în șalupă până la țarcul de pește. De aci, natural, nu se putea continua drumul în aceste vase relativ mari, deci le schimbarăm cu bărci, legate câte 3—4 de o barcă cu motor, continuând astfel drumul la deal, împărțiti în două grupe. Majestatea Sa cu înalții săi oaspeți, principii de Hohenzollern și conducătorul expediției Dr. Antipa, formau primul grup; restul invitaților și suita formau pe celălalt. Canalul Filipoiul lung de 22 km. și lat de 40 m. leagă grupul de lacuri al băltiei Brăila, fiind atât canal de scurgere cât și de inundație al acestor lacuri, prin Dunăre. El este mărginit de plute înalte sau sălcii seculare, care cu rădăcinile lor aeriene de culoare cenușie amintesc timpuri preistorice, având adesea înfățișarea de animale antideluviene. Aceste tulpieni înalte, a căror grosime trebuie încercuită de 6 oameni, sunt fie locul de clocit și azilul de noapte al păsărilor din această regiune, sau al răpitoarelor patrupede, fie locul de refugiu al acestora pe vremea inundațiilor și al apelor mari.

Din timp în timp se auzeau detunături de armă din grupul întâi, și când ajunserăm la chirhanaua de lângă lacul Șerban, erau ucise două Aquilla Clauqa, dintre care primul vultur împușcat de Maj. Sa, iar al doilea de principale moștenitor Frederic de Hohenzollern.

Că sunt obișnuite cu traficul intens de bărci și șalupe, anumite păsări din această regiune rezervată, o dovește faptul că un «Strix bubo» mare, a lăsat să treacă întreaga coloană de bărci cu motor care remorcau bărcile celelalte, fără să miște, stând pe un trunchiu de copac, la circa 10 m.

Eu care sedeam în penultima barcă nu l-am văzut decât în ultima clipă, astfel că n'am mai avut timp să încarc și să trag din cauza vitezei cu care mergeam, iar după ce trecusem de el l-au mascat trunchiurile copacilor.

După o călătorie de două ore, ajunserăm însfârșit la chirhanaua mică, unde ne așteptau ajutorii «Sonntag» și «Freudenau» cu o masă frumos pusă, iar bucătarul «Edner» cu o mulțime de lucruri bune cu care ne ospătarăm curând în pavilionul de mâncare, construit foarte frumos din stuful.

După masă pornirăm spre lacul Șerban și de acolo printr'un alt canal spre Dunărea veche, o albie lată șiadâncă, altădată brațul navigabil principal al Dunării, acumă însă din cauza mălului și dunelor de nisip, izolat de fluviu.

Soarele mergea spre asfințit, când trecuram prin brațul acesta cu apă sătătoare, înconjurat de blocuri întregi cu stuful și păduri de salcie.

Din toate direcțiile se vedea strălucind trupurile crăpilor care săreau din apă pe luciul ca de oglindă al apei, pe când în copaci de pe maluri și din insule, vulturii de mare găsiseră odihnă lor peste noapte. Am avut deosemenea marea bucurie să văd un «Pandion Haetus Fluvialis» pe o salcie uscată, devorând peștele pe care-l prinse.

Trecând prin Dunărea veche, luarăm drumul printr'un canal întortochiat purtând acelaș nume, spre brațul Măcinului; o operațiune foarte dificilă care cerea conducătorilor bărcilor multă dexteritate și sânge rece pentru a învinge curentul apei și pentru evitarea trunchiurilor de arbori care împiedecau plutirea, strâmtând canalul care era și aşă destul de îngust.

In sfârșit, cam pe la ora 5 după masă, intrărăm în Dunărea liberă unde ne așteptă vopsit alb splendidul «Ştefan cel Mare».

Căpitanol nostru respiră ușurat când toți oamenii ajunseră pe bord, deoarece până la Brăila mai avea de trecut peste câteva locuri cu apă puțin adâncă, pe unde vroia să fie, bine înțeles, cu lumină.

Din dreptul satului Turcoaia, în fața căruia se găsește un masiv impunător cu o carieră de granit, începurăm călătoria, trecând și pe lângă alt masiv stâncos Blazova, care seamănă cu o cetate veche, care se profilă din șesul bălței nespus de pitoresc. La ora 8,30 acostărăm în portul

Brăila, punctul de terminare a călătoriei noastre de 9 zile.

După masa de seară, Majestatea Sa coborî de pe Yacht, întâmpinat de capii autorităților, urcându-se în trenul regal care așteptă în port.

Zece zile frumoase trecuseră ca o părere, și câte lucruri n'am avut fericirea și norocul să vedem și să întâmpină. Fiecare dintre noi duceă cu el cele mai frumoase amintiri și impresii, ce nu se vor mai șterge în veci.

Cu recunoștință și mulțumiți din toată inima, luarăm cu toții rămas bun dela bunul nostru Suveran, care ne concedie cu câte o vorbă bună și o strângere de mâna pe fiecare.

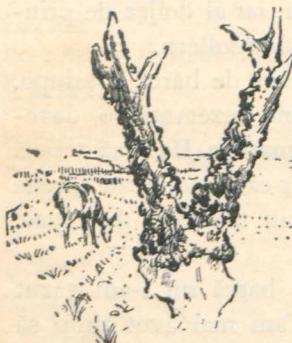
Splendida noastră călătorie pe Dunăre luase sfârșit.

PĂSTRATI - VĂ LINIȘTEA

II

*de Lt. Colonel Ștefan Ilie Iotta
Inspector de vânătoare*

ÂNĂTORII sunt firi emotive «cu sensibilitate pronunțată», căci numai astfel se explică pasiunea pentru această artă, sau «sport» după cum i se zice foarte adesea, pe nedrept.

«Vânător născut iar nu făcut» e o zicătoare care adeverește că, înclinările și firea — temperamentul — se moștenesc,

și că în general orice vânător, are în linia ascendenților, mai mult sau mai puțini apropiați, vânători, ale căror înclinări le-a moștenit. Așa numai, înțelegem cum această străveche și nobilă pasiune, ademenește și înflăcărează dela început, fără să dea pas descurajării, când greutățile sunt, în unele împrejurări, destul de mari și când insuccesele ar fi cauză puternică pentru cei fără nici o chemare, a se lecu de ea.

Nici nu e ușor, a înfruntă frigul, căldura și oboseala, a scurtă distanțele cu închipuirea și cu speranța, și a te supune chiar la pericole pentru sănătate și câteodată pentru viață, dacă nu ești prevăzător.

Această plăcere pe care o simt — poate fără s'o înțelegă — numai cei ce au înclinarea, știm că este cu totul neînteleasă de alții și adesea le dă prilej de ironii. Pe lângă temperamentul înăscut, cadrul variat și îmbigator al naturii în care se exercită vânătoarea, satisfacția căștișării unei nobile încrederi în dibăcia și rezistența sa, contribue la această pasiune, care nu se va prinde de cei ce n'au sensibilitatea și emotivitatea artistică vânătoarească.

Calculatorii de profit și de pierdere, nu vor fi nicio dată vânători, căci, material, căștigul e mic față de cheltuieli și dacă nu înțeleg și nici nu simt, căștigul fizic și sufletesc, nu e nimic care să-i rețină pe această cale.

Dar dacă sunt adevărate cele arătate până acum, cum putem cere vânătorului să-și înăbușească emoțiunile, când

tocmai plăcerea emoțiunilor puternice o caută? Nu cumva păstrarea liniștei, înseamnă să ne ferim de emotivitate? Nu, emoțiunile trebuie să existe puternice, însă să fie cultivate. Cerem numai atât ca ele să fie dominate, pentru a ne feri de multe desamăgiri, de supărări și de ridicul.

Inchipuiți-vă tablouri neasemuit de frumoase și pe cari pictorii inspirați le-au așezat pe pânze, în nenumărate feluri.

Un vânător pasionat, precedat de un superb și înțelegător tovarăș, căruia, dacă-i lipsește cuvântul, îl înlocuеște cu gesturi de cea mai precisă expresie. Stăpânul cată cu privirea peste frumusețea câmpului, stă un moment la îndoială aprinzându-și o țigare, apoi se decide a căută o miriște mai îmbrăcată, mai departe se văd lanuri de porumb împestrițate de fășii gălbui. Este într'o după amiază de sfârșit de August și căldura 1-a făcut să-și desbrace bluza. Pasul său e sigur și meșteșugit, privirea sa ageră îmbracă amănunțit și treptat câmpul, se simte singur dar stăpân pe natură și mândru, ceeace radiază din toată făptura sa. Auzul său prinde toate vocile naturii, pe cari inconștient le înțelege; o pace blandă și bine făcătoare copleșește sufletul său. Câinele răscolește aprig miriștea înaintea sa, sărind peste stuhișuri și muri; din când în când și-aduce aminte și cată spre stăpân, ochii săi sunt numai foc și gura numai spune. Face un salt peste o buruiană dar rămâne împietrit, cu capul întors la rădăcina ei, cu trupul întins și picioarele arcuite. Sub piele i se ghicesc mușchii tremurători de încordare. Numai ochii săi cari se mută dela stăpân la locul unde știe sigur că e vânătorul, trădează că acum viața clocotește cu toată intensitatea în el. Vânătorul se apropie liniștit, cumpănește cam încotro va pleca vânătorul, inima-i bate mai tare. Este plăcerea că a găsit, este teama că-și va greși ținta sau satisfacția că e sigur de lovitura ce va da? Pasărea înfricoșată își ia sborul cu sgomot mai mare decât s'ar așteptă dela trupul ei plăpând. Vânătorul are

o tresărire dar brațele sale încordate duc arma în umăr și ochiul său vede cătarea armei și ținta, toate acestea într-o clipă. O clipită iar trece, în care ca fulgerul un proces de gândire își face calculul: cât înainte, deasupra, dedesubt să tragă, să nu fie nici un obstacol și mai ales nici o altă vîță în direcția de tragere; apoi deciziunea: degetul apasă pe când ochiul controlează continuu. Vânătorul cade; liniștit vânătorul observă locul de cădere; câinele, care a așteptat cu răbdare acest moment, pleacă, face câteva roate repezi, o scurtă oprire, înhașă și aduce pasarea la picioarele stăpânului.

Vânătorul o cumpănește în palma sa stângă, parcă ar vrea să vadă cât e de grasă, o mângâie așezându-i frumos penele și-o prinde la ciocchinar; se gândește — poate că un mic suflăt a intrat în nemărginire supunându-se legilor firii ca și el, pe când își șterge o broboană de sudore, ce alunecă pe obrazul său ars de soare.

Oricât de așteptate și cunoscute sunt toate acestea, vânătorul a fost emoționat, s'a dominat prin puterea voinții și obișnuinții și n'a stricat din frumusețea tabloului.

Să ne închipuim ce ar fi fost dacă nu și-ar fi păstrat liniștea. L-am fi văzut alergând la câinele în arrêt, ajungând cu inima ticăind și cu respirația înăbușită, apropiindu-se prea mult și chiar lovind câinele cu piciorul să se miște; speriat, ca și când ar fi fost cine știe ce fiară, când pasarea și-a luat sborul, ar fi tras pripit fără să epoleze bine și fără să vadă nimic, nici ținta nici ce putea fi înaintea armei. De sigur că în astfel de condiții rezultatale sunt slabe și satisfacția căutată, fuge. Dacă totuș ar fi ucis vânătorul, s'ar fi repezit împiedicând câinele să caute, certându-l și căutând singur cu mișcări desordonate și nervoase, iar dacă totuși ar fi găsit câinele, s'ar fi repezit smulgând pasarea și trăgând-o printre dintii câinelui. Nervozitatea l-ar fi împiedicat să așeze sigur în plasă sau la laț și mai târziu observă că vânătorul s'a pierdut. Dacă cumva, în timp ce-și așează vânătorul, mai sboară și altă pasare, îl găsește cu țevile rezemate de braț, cu patul în pământ, sau cu arma deschisă și fără un cartuș. Se priește, îi cadearma, o ridică, o închide și trag cu țeava... care n'are cartuș; dacă nimerește pe cea încărcată și focul pleacă apoi... în vînt se duce.

De obicei nervoșii trag însă ambele cartușe unul după altul, în absolut aceleași condiții. Dacă este admisibil în cazuri de surprinderi, ca primul foc să scape ținta, cel de al doilea trebuie tras cu toată liniștea și numai ca o corectare a celui dintâi, deci după o scurtă durată conștientă apreciere.

Nu este exclus ca în graba nesocotită, focul destinat vânătorului să-l primească câinele, tovarăș credincios al unui vânător ce nu-și poate stăpâni nervii.

Ridiculul celui din urmă tablou, este evident. Estetica poate că nu dă de gândit la mulți și nici nu se preocupă de ea, se supără din ce în ce mai mult, și cercul vițios se încheie; cu cât nu-și stăpânește nervii cu atât trag mai rău.

Este de observat, că un vânător nervos face aproape aceeaș sau aceleași greșeli, într-o ședință întreagă, după cum a început; de aceea își zice singur și observă și prietenii — că nu trag constant, — având zile când trag bine și zile când trag mai mult sau mai puțin rău.

Greșelile s'ar putea grupa astfel:

1. *Focuri instantanee și absolut reflexe.* Vânătorul nu are nici un control asupra celor ce face; actele sale fizice numai sunt comandate de creerul său ci de senzația ce lovește simțurile sale, la plecarea sau la vederea vânătorului. Pe cei cari din obișnuință trag astfel, nu-i mai socotim vânători; sunt totuș unii cari numai câteodată, după starea nervoasă, fac astfel de greșeli. Aceștia cu voință, se pot controla și lecui. Rezultatul acestui fel de a trage nu se poate aprecia decât prin zicătoarea: «vânătorul nu cade de sgomot». Poate fi însă câteodată, foarte nenorocit, pentru ceilalți însători.

2. *Focuri prea apropiate.* În acest fel de tragere, controlul vânătorului se exercită numai asupra țintei, vede vânătorul până la plecarea focului, dar acesta este tot un act reflex.

Când vânătorul trage nervos, prea repede și prea deaproape și dacă reflexul este bun — ceea ce rar se întâmplă cu firi ce nu-și stăpânesc nervii — are rezultate frumoase ca număr, dar ca stare pieșele sunt sdrobite, de abia se țin. În general focurile trase în astfel de condiții sunt prea scurte, înapoia vânătorului. Vânătorul preocupaț numai de a vedea ținta în linia de ochire, dă focul în mod reflex când a văzut-o. Cum vânătorul are o iuțeala de mișcare și cum trece un timp calculabil până ce plurbul să ajungă în planul țintei, focul rămâne în armă. Cu cât trage mai aproape, cu atât greșala nu se observă — pentru armele cu împrăștiere mare — dar vânătorul nu pleacă întotdeauna prea aproape și atunci focurile trase astfel sunt zadarnice. Este periculos și acest fel de a trage, căci vânătorul nu vede altceva nimic decât vânătorul și în zadar mai exclamă de grija, după ce a apăsat pe trăgaci, când abia vede câinele său sau al prietenului sau chiar pe prieten în direcția sau în apropierea vânătorului.

3. *Focuri prea depărtate.* Vânătorul își observă nervozitatea și silește să dea un foc conștient. Brațele și arma oscilează nereușind să prindă adeveratul punct de ochire, și focul pleacă când înaintea când înapoia vânătorului, după ce acesta s'a și depărtat prea mult. Acești vânători sunt pe bună cale și dacă au voință vor ajunge să-și stăpânească nervii și să dea focul la cea mai bună distanță și în bune condiții de ochire.

Din cele arătate la gruparea greșelilor obișnuite la nervosi, se vede că nu tehnica de tragere, care în teorie e cunoscută de toți, este cauza, ci starea sufletească și fiziologică.

Se vede deosemenea că despărțim tragerea de vânătoare în două părți bine distincte: a) o acțiune reflexă, căpătată prin exercițiu cât mai repede, mai promptă și corectă de epolarea armei și de luarea semnului în linia de ochire; b) o acțiune conștientă, gândită și poruncită de creer, de apreciere a punctului de ochire (cu cât să tragem înainte, deasupra sau dedesubt), de observarea câmpului de tragere și de apăsare pe trăgaci.

Greșelile, chiar dacă sunt vremelnice, se repetă în aceeași ședință aproape la fel. Vânători cu destulă experiență greșind un foc «două» se enervează și fac serie.

Fiziologic este explicabil, acelaș centru nervos este impresionat deosebit și consecința este aceeași acțiune greșită. A perseveră însemnează a ne enerva mai rău.

(Va urma)

S T Â R C U L A L B

(URMARE ȘI SFÂRȘIT)

de Valerian Petrescu, Judecător

Omagiu domnului Gh. Nedici

TIMPUL de ouat, de obiceiu, începe pe la sfârșitul lui Aprilie și durează toată luna Maiu când de altfel ouăle se și clocesc de păsări, iar pe la începutul lui Iunie puii încep să iasă din găoace. Anul trecut însă, din cauza erniei care nu se mai isprăviă, ouatul și cloctul au fost întârziate și ele, încât puii de abia au fost scoși pe la sfârșitul lui Iunie și mai mult pe la începutul lui Iulie.

Durata de cloct e de vreo trei săptămâni.

8. Puișorii odată ieșiți din găoace sunt hrăniți de părinții lor timp de vreo 15—28 de zile cu peștișori pesuciți departe de cuib cari sunt aduși în gușă, mestecați gata sau mai bine zis striviti între cele două mandibule. După acest timp, ei încep a sbură.

9. Perioada de creștere a puilor este cea mai caracteristică din viața stârcului alb. Cu o iubire părintească din cele mai alese, tatăl și mama își hrănesc puii și îi îngrijesc cu o devoțiuie sublimă, care, uneori, în clipe de primejdie, se încheie cu un epilog de tragedie. Căci abnegația acestor păsări pentru ocrotirea progeniturii este cu totul excepțională.

Se știe că stârcul alb este o pasare foarte mult căutată pentru penele sale frumoase, de anumiți vânători, cari, derogând dela disciplină și morala vânătoarească, depășesc limitele unui sport, binecuvântat și mai ales de acei cari zi și noapte braconează vânatul, — formând cu toții clasa vânătorilor detractori, contravenienți perpetui ai legii pentru paza și ocrotirea vânatului util. Și apoi, acele crosse mult apreciate sunt mai frumoase ca oricând, în perioada de eclosiune și de creștere a puilor, atrăgând deci după sine preferința de vânare în această vreme, — împrejurare care, după cum am afirmat mai sus, dă naștere unei adevărate tragedii în sănul coloniei care a avut nenorocul de a fi vizitată de asemenea vânători barbari, căci odată cu distrugerea părintilor se extermină implicit și puii nevinovați, cari sunt constrânsi să moară de foame sau să fie răpiți din cuib de păsările de pradă. Ei bine, cu tot pericolul imminent pentru fiecare pasare în parte, care nu este izbită de nenorocirea să fie ucisă în momentul când audă detunatura puștei, cu tot acest pericol fatal, tatăl și mama puișorilor abandonăți pentru totdeauna, continuă încă să swoare pe deasupra cuibului, la o înălțime care e cu mult convenabilă al celor vulnerabile! Aceste păsări nu se sfiesc, nu se tem de împușcăturile ucigătoare, nu se înfricoșează de cădavrele ce se înmulțesc mereu, formând insule albe pe suprafața apei pestilentioase a băltii, ca și sufletul destructořului, ci din contra, într'un acces frenetic de dispreț și de bravare a morții, ca o ultimă

datorie și prin os de iubire nemărginită față de puișorii de acum în primejdie și ei, roesc ca un stup de albine pe deasupra coloniei.

In astfel de condiții, se înțelege, că un număr de câteva sute de stârci poate fi cu ușurință decimat în timp de câteva zile. Celealte păsări cari sălășluesc în cuprinsul coloniei, nefiind expuse acelaiaș pericol, încrucișat obiectivul este cu prisosință menit să satisfacă aviditatea cinegetică-sanguinară a nevânătorului, se mărginesc și ele, în haosul de împușcături aglomerate și fără de sfârșit, să swoare pe sus într'un ritm de «du-te, vin-o» și să tipe a moarte. Căci colonia cuprinde întotdeauna un imens număr de perechi de stârci din ceilalți sau de alte păsări de baltă. De obiceiu, stârcii mari își au cuiburile la un loc cu ale celor roșii și cenușii, iar cei mici sunt amestecați cu toate variantele, mai ales cu cei aurii cari uneori îi egalează în număr, precum și cu bătlani din specia inferioară și țigănuși.

10. O colonie poate să cuprindă un număr considerabil de stârci albi. Și în această privință, stârcii mari se deosesc de ceilalți. Cei dintâi, pe cari nu-i întâlnim niciodată amestecați cu cei mici, pot să fie în număr de 15—20 de perechi în cuprinsul coloniei lor, având cuiburile izolate unul de altul și de ale celorlalți co-locatari. Pe când cei mici își au reședințele învecinate, într-o aceeaș salcie bifurcată, trifurcată, etc., întâlnindu-se adeseori chiar mai multe cuiburi. Numărul lor pe colonii este foarte variabil. După unii ornitologi, o colonie din aceștia poate să aibă până la 700 de perechi. Cele puse în observație de mine, mi-au dat rezultatul următor din acest punct de vedere: C. 1 : circa 250—300 perechi; C. 2 : 150—200 perechi; C. 3 : maximum 75 perechi; C. 4 : 30—40 perechi. Stârcii mari, cred că nu prezintă o variație distinctă dela o colonie la alta, numărul fiecareia din ele fiind în genere același.

11. Când cineva ar pătrunde într-o colonie de stârci albi, după o distanță apreciabilă de mers cu barca sau în cele mai multe cazuri pe jos, luptându-se îndeajuns cu ierburile și apa spre a se simți obosit, ceeace-l va impresiona mult, va fi spectacolul original și interesant pe de o parte, al atâtător cuiburi cari adăpostesc în ele sute și mii de puișori, iar pe de alta, ciripitul imens și variat al acestor ființe plăpânde, cari prin suspinele lor, își chiamă fiecare părintii, pentru aceeaș nevoie clasică și biologică, pentru care copilul mic plângă și imploră pe mama lui. Alături de cuiburi cu puișori albi învăluți într-un puf de o finețe imaginară, ar întâlni alte cuiburi cari conțin în ele pui roșcați, pui aurii și însfârșit pui negri agresivi de bătlani și țigănuși. Ici ar auzi «chir, chir...» ascuțit, al puișorilor roșcați, acompaniat de un «cuac, cuac...» însăpămantat al părintilor cari se sue pe vârful sălcilor și pândesc de acolo, gata de ducă, pe

inopinatul vizitator; dincolo, ar distinge un «ga-a-a...» impulsiv și dizonant al stârcului alb care vine să dea mâncare pufușoarelor albe, ce-și îndreaptă ciocurile chirând înăltându-se pe picioare, apoi îndată ar băgă de seamă că din aceeaș directie s-ar auzi un «tr-r-r...» scurt și fâlfâit de aripi, strigătul în curând transformându-se pe sus într-un «gau, gau, gau...» vilegiaturistic, în timp ce din toate părțile i-ar răsună în urechi o notă sacadată și inepuisabilă de «gi, gi gi...» a celorlalți puișori. Intersectându-se, amplificându-se prin asonanță, aceste strigăte variate se asociază într'un concert de jazz-band polifonic: aici, în această Natură vie, imanentă, viață mișună, se plămădește și se diversifică în sute și mii de exemplare...

Nu însă aceeaș priveliște se va întâlni în colonia celorlalți stârci. Cuiburile acestora fiind rare, aci abundența de puișori și de strigăte lipsește; doar din când în când liniștea va fi turburată de câte un «gi, gi...» intermittent al puilor, cărora în răstimpuri le va răspunde un «tr-r-r-r-r...» mai prelungit al părinților cari vin la cuib și le aduce mâncare. În colo, aceștia nu mai scot nici un strigăt, nici la venire, nici la plecare.

Datorită emoțiilor care-i cuprind în timpul împușcăturilor, puișorii debordează peștișorii înghițiti, astfel că răsucindu-te încolace și încolo printre tufele de sălcii, se întâmplă uneori să te trezești decorat cu câte o astfel de înghițitură, care să-ți pice chiar în cap. Din cauza acestor alimente cari se putrefiază și a exrementelor eliminate, apa stătută a mlăjetului este foarte murdară, exalând un miros aproape insuportabil.

12. Penele stârcilor albi constituiesc o podoabă neprețuită atât pentru ei însuși cât și pentru frivola modă feminină care le colorează și le întrebuintează la înfrumusețarea pălăriilor. Crescute din spinare printre ceilalți fulgi, aceste crosse se proiectează pe tot spatele păsării recorbându-se ușor spre coadă, fiind dispuse în aşă fel, încât atunci când ea sboară ele se ridică în sus și se desfac în evantail. În unele cărți de zoologie mai vechi se infățișează egretele stârcului alb ca fiind crescute la coada păsării, cum ar fi cele ale păunului. Exemplu prea evident, de sigur de ignoranță în care era învălită știința zoologică didactică mai acum câteva decenii.

Stârcul alb mare poate să aibă până la 25, 30, 35 de crose, din cari mai mult de jumătate au o lungime de circa 50 cm., iar cel mic 35, 40, 45 de crose cu o lungime medie de 25 cm. Cu cât pasărea e mai în vîrstă, cu atât egretele sunt mai mari și mai frumoase, iar spre vîrfuri puțin înroșite. Șterse cu apă oxigenată, ele se curăță și se fac mai albe de cum au fost.

Aceste pene pasărea le poartă tot timpul de cum sosește din țările calde și până la sfârșitul lui Iunie și începutul lui Iulie, când puii devenind mari sosește perioada de năpârlire. Deși ele sunt mult mai frumoase în vremea când stârcii își construiesc cuiburile și încep să ouă, totuș nici-mai târziu nu sunt de înălțat, căci mai ales acum păsările pot fi împușcate de categoria bracouierilor descriși mai sus, întrucât în prima perioadă a stabilirii lor, e suficient să se slobozească un foc de armă înăluntrul coloniei pentru ca toate să abandoneze

și cuiburi și ouă. Vânarea lor e mai lesnicioasă acum și pentru alt motiv. De obicei cam pe vremea când puii sunt scoși deja de câteva zile, apele bălții sunt scăzute în aşă măsură, încât poți pătrunde în colonie fără barcă, care oricât de bună ar fi, nu-ți permite să te deplasezi cu ușurință printre sălcii, pe când altfel, îmbrăcat cu un impermeabil, poți să te mișci unde vrei, apa nevenindu-ți acum decât până la brâu sau chiar mai jos.

In unele cărți și diferite reviste de vânătoare străine, stă scris că stârcul alb după ce-și crește puii și sosește epoca de năpârlire, leapădă egretele la cuib. Nu știu cât poate să fie de verosimilă o astfel de afirmație. Eu nu am găsit decât o singură dată la un cuib, un fulg de stârc și încă întâmplător, acesta fiind pișcat peici pe colo de firisoarele laterale. Dacă credința aceasta ar fi riguros exactă, apoi ar fi deajuns să se calce pe urmele unei colonii și să se vie cu tolba plină de pene scumpe.

Odată cu economia de muniționi realizată, bietele pașări nu ar mai fi sacrificeate nici ele pe altarul profanat al sfântului *Hubertus*... Crossele sunt smulse de păsări — este adevărat — cu ajutorul acelui pieptene-unghie, fiind împrăștiate pe unde le va fi soarta să fie aruncate, pe malul bălții când pândesc peștișori, pe sălciiile unde se aşeză câteodată, etc., nu însă numaidecât la cuib.

13. De îndată ce pasărea a năpârlit, o schimbare pare că se petrece în ființa stârcului alb. De acum el nu mai este atât de sfios, nu mai sboară dela depărtare când zărește silueta omenească. Acum te poți apropiă de el, căci știe bine că nu-l mai paște nici o primejdie, dând dovadă prin aceasta că este de conștient de cauza care face să fie exterminat.

In ipoteza că o colonie de stârci nu ar fi vizitată de vânători ani de-a rândul, numărul perechilor sale ar crește considerabil. Acest lucru să ar putea deduce și pe cale logică, dar se verifică practic prin numărul imens cu care se mărește în fiecare an colonia, care nu-și schimbă niciodată reședința, orice sărăcina sărăcina să fie primăvara făcându-și cuiburile în aceleași locuri favorite.

14. După cele expuse până acum, rezultă că stârcul alb este o sburătoare nobilă de bală care se deosebește de ceilalți, mai întâi prin acel pieptene cu care sunt prevăzute cele două unghii dela ambele picioare, apoi prin felul de a-și îngrijii și ocrotii progenitura și însfârșit, prin posesia acelor pene superbe, — stigmat al naturii sale superioare, — apreciate și căutate mult, de universala modă a pălăriilor feminine.

15. D-l Gh. Nedici, în cartea sa nou apărută asupra ocrotirii vânătului mic¹⁾ clasifică stârcul alb ca apartinând vânătului mare, enumerându-l în categoria aripatelor nerăpitoare. Literatura străină de vânătoare, care, cum spune și d-sa, să ocupă cu clasificarea vânătului, nu și-a rostit încă ultimul cuvânt autoritar asupra acestei importante chestiuni. De aceea și pe stârcul alb unii îl clasifică în rândul vânătului aripat mic, iar alții în rândul vânătului aripat mare. Oricare i-ar fi clasificarea, socotesc că eronat este considerat ca un vânăt aripat nerăpitor, pentru motivul că această pasăre se hrănește ex-

¹⁾ Gh. Nedici: Ocrotirea vânătului mic, pag. 26.

clusiv cu peștele pe care-l prinde din apele bălților și ale Dunării. Din acest punct de vedere, el se asemăna cu bâțanul, corcodelul și lopătarul, etc. — vânat, care niciodată nu va putea fi calificat drept *nerăpitor*.

* * *

Vânarea stârcului alb a format, acum câteva decenii, obiectul unor măsuri speciale de protecțiuie cari s-au luat în vederea ocrotirii sale de către diferitele State ale Australiei, — măsuri cari, legitimate pe un fond de natură etică, au avut darul să provoace în unele orașe ca Melbourne, Sydney, etc., organizarea unor adevărate «meetinguri de protestare» împotriva vânării acestor păsări și să influențeze în aceeași măsură, din acest punct de vedere, legislația Angliei și a Statelor-Unite ale Americii.

Un membru influent al Uniunii Ornitologilor Australieni A. H. E. Mattingley concepuse proiectul de a redă pe cale de fotografii viața stârcului alb. Cunoscând o importantă colonie în bălțile *Riverina* din bazinul *Murray*, se duse cu câțiva prieteni și fotografie cuiburile cu păsările pe ouă. Revenind la câteva săptămâni, după ce niște vânători trecuseră înaintea sa pe acolo, rămase foarte surprins de durerosul spectacol care i se infățișă, și impresionat mult, fotografie în opt clișee toată tragedia puișorilor orfani, nevoiți să moară de foame.

«Oh! groaznică priveliște care se infățișă privirii mele! scrie autorul în «*Emu*», organul ornitologilor australieni¹⁾. Pe ierburile plutitoare ale bălții zăceau 50 de cadavre ale acestor păsări, omorîte în apropierea cuiburilor pe când căuta hrana necesară familiei. 50 de păsări ucise pentru câteva fire de egrete, și încă 200 de puișori ai lor condamnați să moară de foame.

«Un mare număr al tinerelor păsări muriseră deja; o bună parte slabite de sfârșală, căzuse din cuiburi și se înnecase; altele intrau în agonie sub privirele noastre,

se clătinau pe picioarele lor debile, se prăbușeau în cuib, se sbăteau într-o supremă zvârcolire și își dădeau sfârșitul.

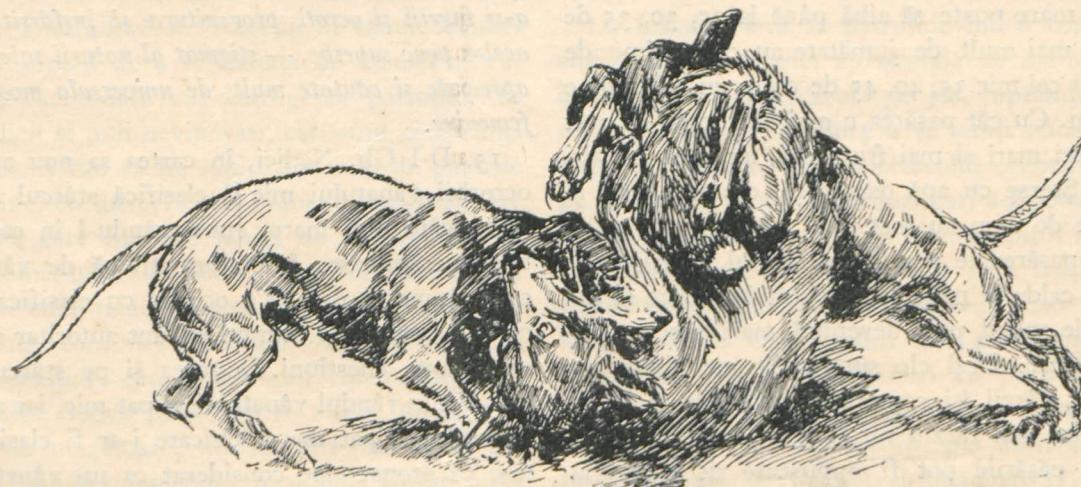
«Mergând cu barca printre trunchiurile arborilor, unele din ele își intorceau spre noi sărmanele capete slabite ca niște schelete și cu tipete plângătoare implorau hrana care nu le mai putea fi adusă niciodată, niciodată. Iar câte unele se sfrațau să se înalte pe picioare spre stârcii cari zburau pe deasupra și se zoreau să vină la puișorii abandonati. În delirul lungei lor agonii, ei întindeau ciocurile întredeschise și gâturile slabite spre grăbita vizuire care le evocaș sborul părintesc... Sărăcuțe muribunde pentru cari moartea, aşa de înceată, ar fi o eliberare...».

Aceste serii de instantanee au fost apoi reproduse într-o revistă australiană și au provocat în scurt timp o emoție generală în principalele orașe ale Continentului. Totdeodată fotografiile au fost mărite și expuse la vitrine, în timp ce o delegație formată din reprezentanți ai tuturor societăților de știință s'a prezentat primului ministru și i-a cerut să ia măsuri energice cari să ocrotească mai eficace această nobilă pasare. Ca rezultat al acestui demers, Legislatura Federală a pregătit o lege prin care se interzicea importul și exportul penelor de stârci.

O campanie identică determină și Statele-Unite de a edită odată cu oprirea vânării acestor păsări, și măsuri represive împotriva acelora cari ar deține în scop comercial o cantitate oarecare de egrete. Mai târziu, dispozițiunile acestea au fost extinse, astfel că în nordul Americii există vreo 60 de insule în cari vânătoarea era absolut opriță pentru orice fel de păsări, fie terestre, fie aquatice. O bună parte din acestea au fost amenajate pentru ospitalizarea coloniilor de stârci albi.

In Anglia, Societatea Regală pentru protecția păsărilor a plimbat pe străzile Londrei aceleași fotografii mărite, iar presa întreagă s'a ocupat de această problemă. Mii de doamne din societatea aleasă, s'a legat prin jurământ de a nu mai purta egrete de stârci. Guvernul apoi a promis de a prezenta Parlamentului un «Bill» care să interzică vânzarea acestor pene.

¹⁾ Revista *La Nature*, No. 2018 din 27 Ianuarie 1912 pag. 134.

CARMEN SAECULARE

de Vâنător de munte

ADUREA cerneà îmbrăcămințea ruginie; falnicii fagi tânjeau îndurerați sfârșitul toamnei, iar bradul mareț își legănă a lene vârful. Sus se auzea ciripitul sacadat al paserilor călătoare, sturzul în vârful unui păr sălbatic se pregătea de culcare, iar strigătul strident al uliului din

marginea pădurii, îngroziă micile cântătoare. Melancolia cuprinsese natura toată.

Soarele își ascundea față după dealuri, iar culmile înalte ale Carpaților purtau diadema ultimelor raze. Terminasem cu inspectarea revierului și mă oprii să mă odihnesc pe buturuga de lângă pârâul cristalin din valea Ursului; undele sale repezi spălau pietrele diamantine, iar nisipul scăpitor îl facea de argint; murmurul naiadei cântă legendele pădurii bătrâne. Jos pe plai, fluerul duios al ciobanului se îngâna cu trepidațiile ritmice ale tălăngilor, cari conjugau feericul regiunilor de munte.

«Codru», tovarășul meu cel mai scump, cu care împărtășiam binele și amarul, era un copoi de soi. Toți membrii familiei lui se găseau în mâna unor apreciați vânători de munte, sub protecțunea căroră s-au distins, fiecare din ei purtând urmele colților unui mistreț sau a ghiilor unui urs.

El se așezase lângă mine; din când în când îmi aruncă o privire blandă dar pătrunsă de o tainică expresie. Era ceva neobișnuit. «Codru», care altădată avea ochii de o claritate fără seamă, de o inteligență unică, astăzi este trist și măhnit. Mângâiai capul frumos al cîinelui și începui să-i vorbesc. El îmi linse mâna par că vrioă să-mi spună:

«Da, da, voi oamenii sunteți ingrați! Dictatura prin aptitudinile voastre dominează viața animală. Voi dispuneți de viața noastră căreia i-ați găsit întrebuițare în orice activitate. Cu puterea voastră, fie căruia din noi i-ați atârnat la jugul sclaviei, cele mai grele blesteme și răsbunări. Tuturora le arătați nemulțumirea voastră și când sunteți satisfăcuți, economiști cu recompensele».

«Așa ați procedat cu noi cu toți. Noi rassa cîinilor suntem fără îndoială cei mai oropsiți, cei mai vitreg tratați, deși poate nici un semen de al nostru nu vă serveste mai mult, nu vă este mai sincer».

«Voi vânătorii alunecați din ignoranță și mulți din nepricepere, pe aceeaș pantă cu lumea de rând. Cu aceeaș cupă măsurăți serviciile noastre, cu care un profan măsoară pe acelea ale dulăului de curte. Nu admiteți în viața noas-

tră acomodarea la regiunea unde vânați și nu procedați la perfecționarea noastră după aceste principii. Vânătorul dela șes nu recunoaște și nu-l interesează decât cîinele care îl folosește, iar celui dela munte nu-i îngăduie să poarte alt cîine, ba prinț'o inversiune ar vrea, ca pointerul să se cațere pe cărările prăpăstioase ale munților. Cel dela șes nu cunoaște altceva decât dresajul de aret și oricare rassă care nu este născută pentru acest scop, nu este cîine de vânătoare ci o javră care trebuie să dispară». Si ceeace revoltă pe oricare din noi este faptul, că acest vânător care nu a văzut munții decât de pe malul Dunării albastre, sau din inima Bărăganului dogoritor, acesta este cel care protestează mai mult contra existenței altel rasse de cîini. Fără a-și da seama de contrastul enorm dintre șes și munte, dă drum liber celor mai neîntemeiate și eronate păreri. Au pătruns aceste șubrede teorii până în condeiele specialiștilor în materie juridico-cinegetică. Apar legi, cari caută să lovească cu cruzime în unele rasse, cari în curs de veacuri și milișii s-au dovedit cele mai eficace, anumitor regiuni și acestia sunt cîinii alergători».

«Inglobându-se în aceleasi paragrafe: munții, câmpul și apa, s'a acordat monopolul calificativului de «cîine de vânătoare» unei singure rasse, iar mai târziu nu s'a aruncat nici o privire retrospectivă pentru a se convinge de ceeace a comis antagonismul atroce dintre vânătoare și drept!»

«Noi copoii, — aici «Codru» încep să-și manifeste schinguiirea sufletească, — suntem fără îndoială pentru vânătorul de munte «accesoriul» cel mai prețios și pentru acela care ne cunoaște adevarata menire, inerentă. Sâangele și virtuozitatea noastră nu va putea fi înlocuită cu alta și dacă aceste două elemente nu sunt prezente în altă rassă, odată cu noi va dispare farmecul și adevarata vânătoare de munte. Când ar ajunge pușcașul să aplice o lovitură mai adevarat vânătorească decât într'o goană? Drumuri lungi pe vreme de iarnă va trebui să bată vânătorul pe urma unui mistreț puternic și apoi foarte problematic și după trecere de vreme ar putea să ajungă la momentul hotărîtor. Vânătoarea la urși nu ar mai fi posibilă fără noi, iar momentele acelea pline de pasiune când ursul înămat de copoi este adus în bătaia puștii, nu vor mai exista. Da, aceste întâmplări pline de farmec le-a făcut oricare vânător de munte și pe acestea cel dela șes nu le poate înțelege, sunt peste spiritul său de a vână. Vânătorul de munte și copoil sunt aceea stană indestructibilă de granit, căreia teoriile unora nu vor putea caria nici cea mai gingeșă participă».

«Nu gustul ci mediul prevalează, iar apa trece, pietrele rămân!»

COMUNICARI ȘI PUBLICAȚIUNI

† COSTACHE TEODORESCU

Incă un vânător de rasă a închis ochii pe vecie: Costache Teodorescu, fostul primar îndelungată vreme, al comunei Frăsinet de Ilfov.

Cine n'a cunoscut pe Costache din Frăsinet? Nu a fost vânător care, victimă a nobilei pasiuni cinegetice, rătăcind pe malurile Moșteștei sau șesurile Argovei și ajungând pe meleagurile Frăsinetului, să nu fi fost luat în primire și frântește găzduit de Costache a cărui famă de vânător neîntrecut era recunoscută până hăt, cu mult departe de satul lui!

Cunoscuse Costache mai pe toți vânătorii de seamă: Sutzu, Fere-kide, Tonolla, Alecu Ionescu, Cosăcescu, D-rii Mancaș, Demetriad, etc.

In pădurea Ciornuleasa avusese cinstea, cu care pe drept cuvânt se mândreă să fie al treilea în dreapta Principelui Moștenitor Ferdinand la o vânătoare în care au căzut nemulțumiți iepuri, 12 vulpi, 4 lupi, și 2 motani sălbatici. Și cu «pathos» insuflat îmi povestea de vânătoarea aceea organizată de el în îndoita-i calitate de primar al ținutului și de meșter în ale vânătoarei!

Rețineă — ca un amănunt necunoscut de el până atunci — împrejurarea că Urban, vânătorul Principelui Moștenitor în acea vreme, (era în anul 1905) nelipsit dela nici o vânătoare la care Augustul lui Stăpân luă parte, și trimise vorbă din timp să lege pe linile exterioare ale pădurii, sfuri cu panglici în culori vii, cari, mișcându-se la bătaia vântului, goneau înapoi, spre interiorul pădurii, vânatal speriat, împiedecându-l oarecum să iasă la câmp... Datorită acestei stratageme s'a putut obține un rezultat neașteptat la bătaia organizată de el în acea ocazie.

Dar povestirile lui Costache, care numără peste 50 de ani de carieră vânătoarească, ar putea face obiectul unui volum de seamă, fără nici o exagerare. Și îmi voi face o plăcere, de îndată ce timpul și ocupările îmi vor îngădui, să împărtășesc ceterilor acestei importante reviste, unele din cele mai de seamă isprăvi vânătoresc ale dispărutului prieten și tovarăș de vânătoare pe al cărui mormânt proaspăt depun o lacrimă de pioasă amintire.

ANIBAL STOENESCU
Director, Prefectura Poliției Capitalei.

CONCURS DE CÂINI DE ARET

Regiunea Regnicolară a Prăsitorilor de Câini din Cluj (R.R.P.C.) anunță în zilele de 6 și 7 Octombrie 1929, concursul ei anual, pentru câinii de aret de toate rasele și vârstele în condițiunile și după programul ce urmează:

1. Concursul va avea loc pe terenurile bine întreținute ale societății «Diana» din Recaș (jud. Timiș-Torontal). Comuna Recaș (reședință de plasă) fiind situată pe linia ferată București-Timișoara este accesibilă cu orice tren de persoane sau accelerat.

2. Întâlnirea concurenților și a oaspeților va avea loc în ziua de 6 Octombrie a. c. dimineața la ora 8 la restaurantul «Casinei Române». Concurenții, cari vor sosi pe ziua de 5 Octombrie și chiar în ziua concursului se vor prezenta d-lui Ferdinand Brașovan, pretor, care îi va plasă la locul unde vor fi găzduiți.

Cu considerare la faptul, că membrii societății de vânătoare, «Diana» din Recaș și-au luat gentilul angajament, de a considera de oaspeți ai lor pe domnii, cari vor lăua parte la acest concurs, rugăm pe domnii, cari se vor înscrive cu câinii lor, ca în vederea găzduirei să anunțe pe subsemnatul de participarea lor cel mai târziu până la data de 15 Septembrie a. c. Domnii, cari se vor înscrive după acest termen, vor trebui să îngrijească singuri de găzduirea lor.

3. Concurenții, cari vor sosi la Recaș, în ziua de 5 Octombrie sunt rugați a lăua parte la întâlnirea de cunoștință, ce va avea loc în acea zi seara la ora 8 în localul restaurantului «Casinei Române».

4. În ziua de 6 Octombrie se va ține concursul pentru câinii, respectiv pentru execuțiunile de prepelicar. La concursul acesta se admit: în clasa câinilor tineri orice câini de aret, de orice rasă, cari sunt născuți în anii 1928 și 1929 și au împlinit vârsta de cel puțin 7 luni, examinându-se aparte câinii germani și aparte câinii englez și francezi, aplicându-se pentru fiecare categorie regulamentul respectiv. Câinii în vîrstă trebuie să împlinească vîrstă de cel puțin 1 an și se vor examina și ei aparte după rasă.

5. În ziua de 7 Octombrie vor avea loc probele pentru execuțiunile — afară de execuțiunile de prepelicar — ce se cer dela câinii de aret de utilitate multiplă, conform regulamentului acestui con-

curs și concursul pentru disputarea premiului călător al Clubului Vâنătorilor din Caransebeș conform regulamentului acestui premiu publicat în «Revista Vânătorilor» No. 6/1927.

6. Regulamentele concursurilor se publică în «Revista Vânătorilor».

7. În seara zilei de 7 Octombrie la ora 8 se va publica în restaurantul «Casinei Române» rezultatul concursului și se vor decernă premiile.

8. Arbitrajul concursului nu s'a asigurat din partea celor mai de seamă specialiști chynologi din Austria și Germania.

9. Inscrierea pentru concurs se va face la subsemnatul până la 15 Septembrie a. c., achitând în același timp taxa de lei 200 de fiecare câine înscris la concurs.

Pentru înscrieri ulterioare acestui termen taxa este de 300 lei.

10. Reuniunea R. P. C. invită cu toată căldura pe toți amatorii de câini de aret la acest concurs, la care avem promisiune de participare din partea proprietarilor celor mai buni câini din țară.

Caransebeș, la 1 Mai 1929.

Alex. Andrei
Organizatorul concursului

UN DAR PREȚIOS

D-l Dr. Nicolae Șerban de Voila, avocat și senator în Făgăraș, a donat Muzeului Asociației transilvane pentru literatură și cultura poporului român «Astra» o armă de vânătoare, fostă proprietate a Imperatului Ferdinand Iosif Maximilian al Mexicului.

Această antică carabină a intrat în panoplia d-lui Dr. N. Șerban de Voila acum 30 de ani, fiindu-i predată de Ladislau Nădudvary, pe atunci judecător la Tribunalul Făgăraș. Tatăl acestuia, primprestor al plășii Vințul de Jos, jud. Alba, era înrolat în armată când Ferdinand Iosif Maximilian fiind chemat de o deputație mexicană și îndemnat de Napoleon III pentru ocuparea tronului statului Mexico îl lăua pe primprestorul Ladislau Nădudvary ca adjutanț imperial.

Scurtă vreme după ocuparea tronului mexican încep răscoalele. Imperatul Maximilian este asasinat la 14 Iunie 1867, iar adjutanțul L. Nădudvary se reîntoarce în patrie, aducând cu sine arma fostului stăpân. Aceasta trece în mâna fiului său și apoi în bogată colecție de arme a mărinimosului donator.

Este o armă cu percușie, asemănătoare cu Lefaucheux (? Red.) cu o singură încărcătură. Calibrul țevii este enorm de mare (gura țevii are un diametru de 160—180 mm.), având șase ghinturi mari dar cam sinuoase.

Cu această ocazie d-l Dr. N. Șerban de Voila, a mai donat un model din primele revolvere cu percușie centrală.

L. V. P.

CONCURS DE TIR

Pe ziua de 15 și 16 Iunie a. c. se va ține la Cluj în arenele sportive un concurs de tir la porumbei vii și talere de asfalt, pentru campionatul Ardealului.

In ziua de 15/VI se va trage la 25 porumbei vii dela distanța de 27 m.; iar în ziua de 16/VI va fi concursul principal, trăgându-se la 50 talere de asfalt, dela distanța de 15 m.

La fiecare concurs vor fi 4 premii, din care premiile I, II și III, vor consta din obiecte, premii în bani și % din taxele de înscriere.

Informațiuni sunt a se cere dela d-l Lt.-Colonel Aurel Bozac, inspector de vânătoare, Cluj, Str. Băii No. 15.

ORNITOLOGICE

Un șoim sacru (*Falco Ianiarius sacer*), inelat în ciub de către Directorul Vânătorilor Regale pe moșia Regală Zorleni la 9 Iunie 1927, cu inelul D. No. 37021 a fost împușcat pe ziua de 28 August 1928 de către primarul din Breaza de Jos, jud. Prahova.

La Neada, jud. Dclj a fost ucis de către vânătorul sătean Ion D. Popa la 14 August 1928, un tigănuș (*Falco tinnuculus rufus*) care purtau inelul de aramă 47747 al Centralei Ornitológice Budapesta. Acest inel a fost trimis centralei de către d-l Colonel Spiess.

D-l Colonel Spiess a inelat la Domenile Coroanei Sadova o barză neagră (*Ciconia nigra*), care s'a înapoia anul următor la vechiul său ciub în lunca Jiului.

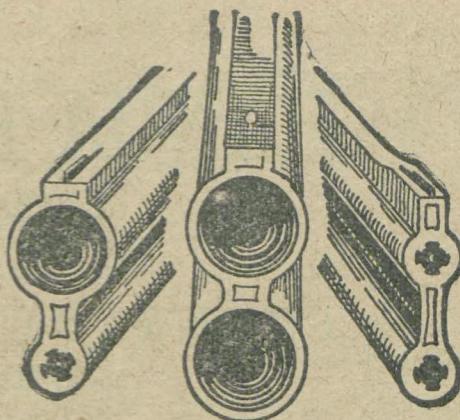
Orice publicație trebuie să ne sosească cel puțin până la 15 ale lunei, pentru a putea apărea în numărul lunei viitoare al Revistei.
Publicațiile oficiale se plătesc cu anticipație, sotite câte 3 lei cuvântul.

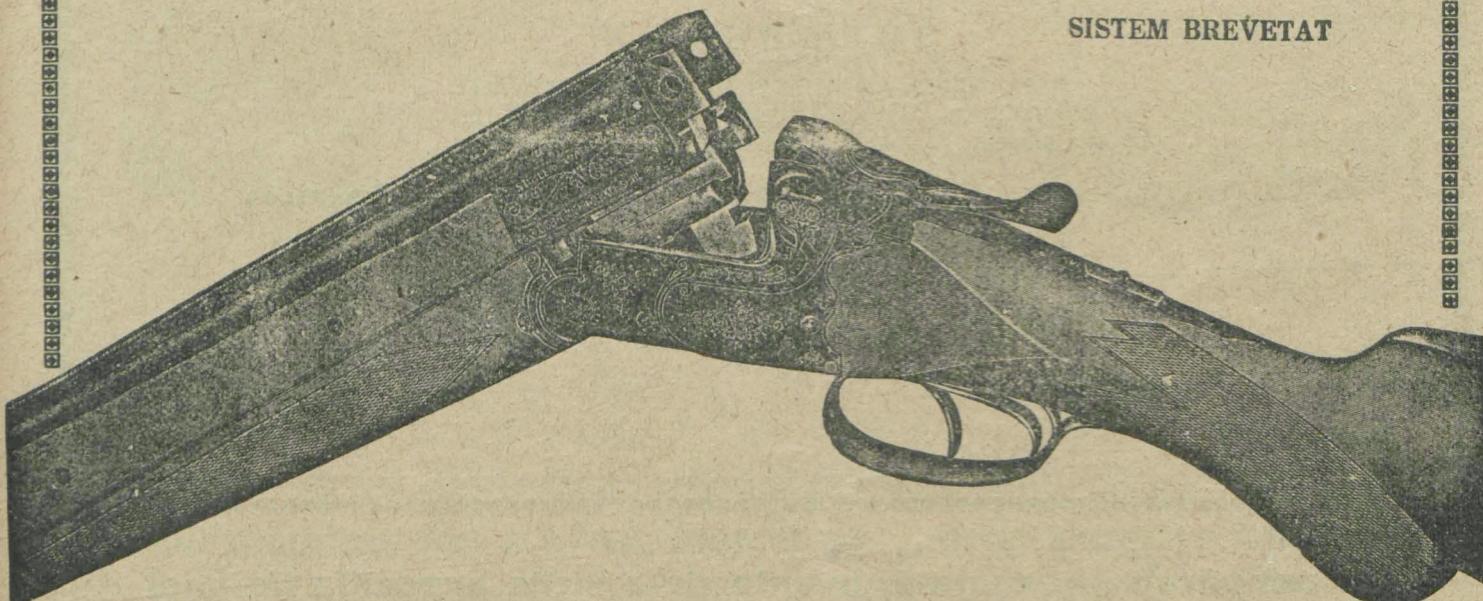
FONDATĂ IN 1893

MARCA FABRICII

SISTEM BREVETAT

Arma viitorului pentru vânătoare și tip sportiv

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock:

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale;
- 2) Percutare infailibilă a capselor (sistem brevetat);
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică;
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilității și a zăvoririi perfect simetrice a țevilor;
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungata noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfecționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației acestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele :

Arme de alice cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alice suprapuse).

Arme expres cu două țevi, " " (2 țevi de glonț suprapuse).

Arme mixte cu două țevi, " " (1 țeavă de alice și una de glonț, suprapuse).

Aceste modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alice sistem Bock, cu un rând de țevi expres și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânătoare cari se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbei, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată viață. Totodată mai recomandăm cunoșutele noastre arme DRILLING, reputate prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, cari pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

FABRICA DE ARME

WAFFENFABRIK GEBRÜDER MERKEL, SUHL

(GERMANIA)

REPREZENTATĂ IN ROMÂNIA PRIN „UNIUNE“

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA FRANCO-ROMÂNĂ

CAPITAL SOCIAL LEI 100.000.000

CAPITAL DEPLIN VÂRSAT LEI 50.000.000

FOND DE REZERVĂ " 12.200.000

BUCUREŞTI * STRADA BURSEI No. 5

TELEFON: 10/17 și 46/8. TELEFON INTERBANCAR 67
ADRESA TELEGRAFICĂ: „FRANCOBANK”

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți,
Constanța, Găești, Giurgiu, Roșiori de Vede,
Slobozia, Slatina, Timișoara, Turnu-Măgurele

AGENTII Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vidra, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de
bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

A N U N T

CĂȚEI DE BRACK GERMAN dintr'un
cuib din luna Mai de vânzare.—Părinții:
campionul «EICK v. RUNNENSTEIN» și
«IUNO DE BIHOR».—Prețul unui cătel la
vârstă de 8 săptămâni Lei 2000, împreună
cu pedigreeul înregistrat la M. R. C.

Inscrieri primesc de acum:

GHEORGHE GAVA
șef de depozit R. M. S.
proprietarul canisei «CARANSEBEȘ»
în Caransebeș.

SE VINDE CONVENABIL

Câine german de vânătoare 10 luni
(Drahthaarhund) rasă splendidă. Adre-
sați G. Ebinger Facultatea de Științe
București, Strada Academiei 14.

Pentru administrarea unui domeniu
sau exploatare de pădure, un Tânăr
necăsătorit, de bună familie și sufi-
cientă pricepere și garanție morală,
își oferă serviciile sale.

Oferte la Uniune pentru D-1 «G».

DRESOR!

Primesc pentru dresaj doi câini de aret
cu pedigree, Dresez corect și cu orice
condiții speciale. La adresă rog mărți
răspuns.

Dumitru Crișan Brigadier de vânătoare
Oituz, Județul Trei Scaune

ATELIERUL DE CURELĂRIE IOAN TĂNĂSESCU

No. 75, CALEA VICTORIEI, No. 75
(IN CURTE, PESTE DRUM DE BISERICA ALBA)

BUCUREŞTI

Tocuri pentru arme, Genji de vânătoare, Zgărzi, Lesse, Curele de arme, Jambiere, Botnițe pentru câini, Bice de vânătoare, Cravașe împletite, Rucksacuri, Cartușiere, Cutii pentru cartușe, precum și orice articol de curelărie pentru vânători. Articole de voiaj, Portbagaje, etc. Genji pentru aparate fotografice

Copiază cu cea mai perfectă exactitate orice model adus din străinătate, lucrând cu mâna și din cel mai fin material.

LUCRU ARTISTIC ȘI CU PREȚURI ABSOLUT CONVENABILE.

NU CUMPĂRAȚI NIMIC ÎNAINTE DE A VISITA ATELIERUL NOSTRU

NB. Membrii «Uniunii Generale a Vânătorilor din România» se bucură de o reducere de 10%.

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniuniei

Cartușele Rottweil cu tuburi roșii și negre încărcate cu pulbere fără fum sunt cele mai bune existente și se găsesc în toate calibrele.

Căptușeala de aluminiu este cea mai perfectă, amorsa sistem «GEVELOT» este cea mai bună.

Cartușele se vând atât încărcate complet, cât și fără alice, numai cu pulbere fără fum.

In afară de aceasta mai furnizăm tuburi de 65 și 70 mm. de toate calibrele pentru pulberea fără fum, marca «WOLFF». Arme Sauer și alte articole de vânătoare, avem întotdeauna în depozit.

Reprezentanța generală pentru România a cartușelor Rottweil-Waldmannsheil, Köln.

SZTRUHÁR și MANDEL
Carei, jud. Sălaj

Un Cadou Artistic
și distins este un

Serviciu de Porțelan

::: CU MOTIVE DE VÂNĂTOARE :::

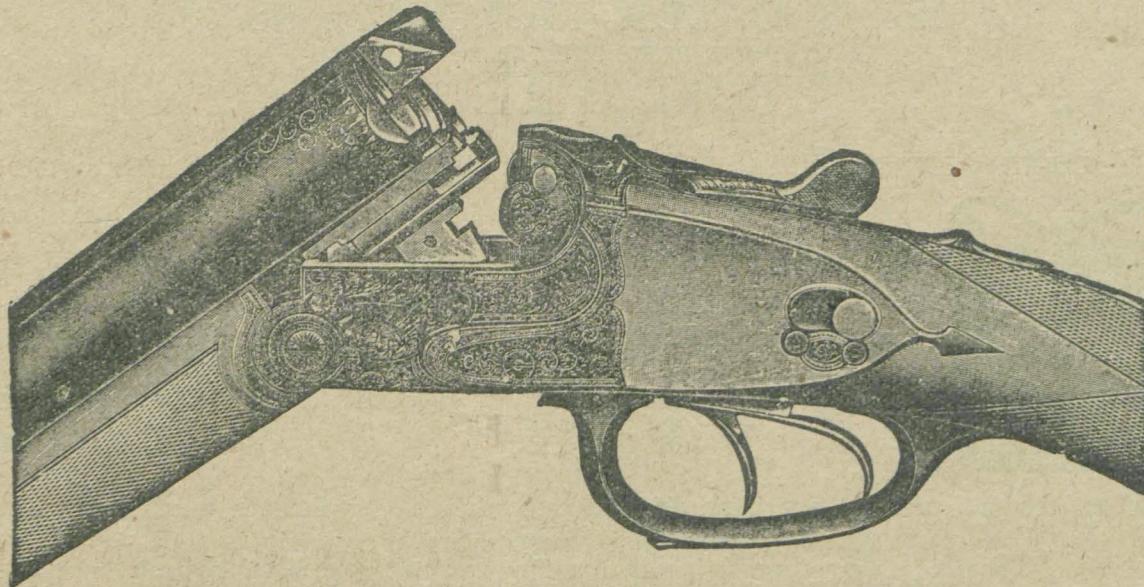
executat de cei mai renumiți artiști. De vânzare exclusiv pentru România Mare la S. A. R. pentru Porțelanuri

ROSENTHAL
BUCUREŞTI, Calea Victoriei No. 41.

C. A. FUNK & Co. SUHL (Germania)

FABRICĂ DE ARME

FIRMĂ REPUTATĂ PENTRU ARMELE SALE DE PRIMUL RANG ȘI DE MARE PRECIZIE

Construiește orice armă de vânătoare și de sport, dela cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție conștiințioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășesc fiecare armă.

SPECIALITĂȚI:

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme de alică cu două țevi, sau cu una de alice și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără efector.

SISTEM ANSON & DEELEY: Drillinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevii de glonț și ejector.

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la talere, având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără ejector.

TOATE TIPURILE DE ARME SE POT EXECUTA ȘI CU COCOAȘE

Arme de glonț de mare precizie sistem Block

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajui de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânătoare. Soliditate extremă, dela cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

LA COMENZI SE POATE ȚINE SEAMA DE ORICE DORINȚĂ SPECIALĂ

Modele ale acestei case, precum și cataloage și prospecte în patru limbi, se găsesc la «UNIUNE»

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunel

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă tehnicieni și specialiști în materie de vânătoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și îmmulțirea vânătorului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânătorului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătoarei, lista contravenienților la legea de vânătoare, dări de seamă a societăților de vânătoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânătoare.

**ABONAMENTUL ANUAL: 300 LEI
PENTRU SOCIETĂȚILE AFILIATE 400 LEI**

ANUNȚURI COMERCIALE

1 PAGINĂ 5.000 LEI ANUAL

$\frac{1}{2}$	"	3.000	"	"
$\frac{1}{4}$	"	1.750	"	"
$\frac{1}{8}$	"	1.000	"	"

**A B O N A M E N T U L LA
„REVISTA VÂNĂTORILOR“
ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI
MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)**

„Revista VÂNĂTORILOR“ este unicul mijloc de comunicare al tuturor vânătorilor din toată țara, care au să-și spună ceva. De aceea, dacă aveți ceva de cumpărat, de vândut, de schimbă, sau de pus vreo întrebare tehnică vânătorească, adresați-vă „Revistei VÂNĂTORILOR“. Numai aici puteți fi siguri că veți găsi pe aceia cărora vă adresați.

**LA ORICE CORESPONDENȚĂ ATĂ-
ȘAȚI MĂRCILE PENTRU RĂSPUNS.**

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adreseate în scris toate reclamațiile.

**UNIREA FACE PUTEREA
STRÂNGEȚI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI“**

